

מכתב שלמה

הלכות גרים

שלמה קריםפין

אור עציון ספרי איקות תורניים
המכון התורני ע"ש ר' יצחק וחנה סטראולוביץ'

תוכן העניינים

הסב�ות	יא
הקדמה	בא
מבוא	כד
א. נפשות הגרים עמדו במעמד הר סיני ונכרתה עמם ברית כד • ב. גלות ישראל ע"מ שיתווסף עליהם גרים ובזה תלויה האюלה כה • ג. כתר תורה מונח לכל ומנשותם גרים יסוד תורה שבע"פ כו • ד. כשישראל מהפך מידותיו מרע לטוב, מתרחב גבול הקדושה, ומתווספים גרים לישראל כה • ה. ע"י נשותם הגרים, משתכללת בעולם גם בחינת החול ומתעללה אל הקודש כת • ו. אברהם אבינו ע"ה היה תחילת לגרים וכל ישראל במצרים היו במדרגת גרים ל • ז. אותם שגירין אברהם חזרו לסורן לא • ח. סגולת ישראל הוא היכישرون הנבואי לשיטת הכוורין אין הגר יכול לזכות זה לב • ט. בדעת הרמב"ם אם גר יכול לזכות לנביות לה • י. בדעתו של רבינו צדוק הכהן מלבלין האם גרים יכולים לזכות לבואה לח • דברי סיום לט	
קייזור הלבות גרים	מא
הלבות גרים המבואר	עא
פרק א — כניסה עם ישראל לברית	עא
בשלשה דברים נכנסו ישראל לברית עא • מילה הייתה במצרים עד • טבילה וקרבן הייתה בדבר עד • וכן לדורות צריך הגר מילה וטבילה והרצאת קרבן עה • מהו קרבן הגר עה	
פרק ב — אהבת הגר	עה
מצוות עשה מן התורה לאחוב את גרי הצדק עה • אסור להונאות את הגר בדברים פא • הווזרנו שלא לוחצטו פד • הזיהירה התורה על הטטיות משפטו של גר פה • חכמים תיקנו תפילה על גרי הצדק פה	
פרק ג — מעמד נברי הנמצא בתהילך הנior	פו
בעניין האיסור ל.cgi למד תורה לגוי, וכן האיסור למד תורה לגוי. פו • אסור לא תחנן — אם מותר למשפחות המלوات את המתגיאר להאכילו ולהשקותו בחינוך צט • הזמן גר המתגיאר לסעודה يوم טוב קב • גר הנמצא בתהילך גיור האם רשאי לשמור שבת קח • גר שמיל ולא טבל או שטבל ולא מל, אם עושה יין נסך קטן • חייל המשרת בצה"ל והחל בתהילך גיור — רשאי לקוברו בכבה"ק הצבאי היהודי קטן	
פרק ד — מצוות בית הדין	קבא
מצווה על בית דין לקבל גר צדק קבא • גם היום שאנו הדיות יכולם לקבל גרים קכג • בית דין של גרות, אם צריך שכולם יהיו תלמידי חכמים קכח • גיור הנעשה בפניו בי"ד שאינם אמורים על התורה והמסורת קלא • צריך בי"ד של שלושה לכל ענייני הגרות; להודעת המצוות וקבלתם, לטבילה ולמילה קלב • בגין קטן אם מועילה טבילה בשנים ובכילה קמג • צדיקים הדינים לאותם את הטבילה והמילה קמה • אם נמצא אחד מן הדינים קרוב או פסול קמה • כשאין הדינים מבינים את שפת המתגיאר, יכולים להשתמש במתרוגמן קמה	
פרק ה — קבלת גרים	קמו
מצווה על בית דין לקבל גר צדק קמו • בודקים את מניעי הגרות קמו • גר שלא בדקנו אחראי ומול וטבל הרי זה גר קמט • אם בי"ד בטוחים בהם שוטוף לעשות לשם שמיים, מותר	

לקבלם קמט • גוי הבא עם ישראליות וכן גויה הבאה עם ישראלי החיים ביחד חי אישות ובאים להתגifyר קגא • בגד באשת חיקו הישראליות עם נוכריות ובא לגירה קסז • המתנה ג' חודשים בನשואין כדי להבחין בין זורע לזרע קסח • כהן שנשא נכנית בערכאות, והביאה להtagiyר ע"מ שיווכלו להינsha — אין לגירה קסט • מודיעעים אוטם כובד על התורה וטורח שיש בעשייתה קסט • אומרים לו מה ראית שבאת להtagiyר קסט • ומודיעים אותו עיקרי הדת קע • ומודיעעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות קעא • ומודיעים אותו עוןן לקט שכחה ופהה ומעשר עני קעב • ומודיעעים אותו באופן כללי עונשם של מצות קעג • כאשר שמודיעעים אותו עונשן של מצות, כך מודיעעים אותו שכורם של מצות קעדי • שאין הודעת המצוות מעכבה קעדי • גור שמתנה שמקבל עליו את כל התורה כולה חוץ מדבר אחד קעה • נוטח קבלת המצוות קפג • גור שהודיע שלא יוכל לעמוד בניסין ליהרג כשיанс קפג • צrisk שיזדקקו לו בי"ד כדי לקבל המצוות בפניהם קפד • בדייעבד אם טבל בלילה הרי זה גור קפה • ראוי לחת למתגיאר שם עברי חדש קפו • זוג שחאי ביחס קודם הגרות והיה אחד מהם היהודי, יפרדו זה מזו עד אחר הטבילה וחוו"ק קפו • בעניין ביטול גרות למפרע קפו • המקבלים גרים שידועו שלא ישמרו ולא יקיים מצוות רב • גיור קטינים שהוריהם המאמצים אינם שומרי מצוות רגג • בדין זרע ישראל רסג • בן הנולד מאם יהודיה ואב נוצרי אינו צריך גיור רסט • החוששת לייהדותה — אם נזקקין לה, ואם נאמנת לערער על ייחוס הבנים רסט

פרק ו — דיני מילה

גר חייב מילה תחיליה ואח"כ טבילה רעה • אם מל בהיותו נוכרי, או שנולד מהול, צrisk להטיף ממנו דם ברית רעה • טבל הגר קודם שמיל אם מועיל רפא • שהה כמה שנים בין המילה לטבילה רפה • גור קטן שניימול וכשגדל מחה על גרותו ואח"כ חזר בו, אם צrisk הטפת דם ברית. רפה • נימול הגוי לשם מצות היהדות, אם צrisk הטפת דם ברית רפו • מהיכן מטיפים דם ברית רצ • אם מותר למול את הגוי שלא לשם גרות רצב • אם נכורת הגיד, אין מילתו מעכבה רצד • נוכרי הבא להtagiyר ואי אפשר למולו מחמת חוליו — שאין מגיריים אותו רצד • מילה צריכה להיות בפני שלשה, והדיין בדייעבד רצט • המילה ביום, ואם נעשתה בלילה דש • אין מلين את הגר בשבת וי"ט שה • נולד לאחר שטבלה אמרו בזמן עיבורה נימול לשמונה, והנולד קודם טבילתתה נימול ליום אחד שו • נולד לאחר שטבלה אמרו בזמן עיבורה אם נימול בשבת ודינו לשאר דברים שז • אם מותר למול את הגר בשלשה ימים סמוך לשבת שבת שבת שיב • ישראל שנולד לו בן מגואה אין מلين אותו בשבת שיח • ישראל שהשתמד ונולד לו בן מישראלית, מلين אותו בשבת שיח • ישראלית שהולידה בן מגוי, דין כיישראל ומリン אותו בשבת שכא • המילה או הטפת דם ברית צריכה לכתילה להיות לשם ע"י מוהל בן ברית שכג • גור הבא להtagiyר אם מותר להרדיימו בסם לפניו שימושו אותו שכז • אם הגר צrisk לקבל מצות בסמוך למילה של • המל גר גדול צrisk לכוסות ערמותו עד שיברך שלא • כשנה נימול הוא גדול ונימול על שולחן הניתוחים, כיצד יעשה הסנדק שלב • את ברכת המילה מסדרים על הocus שלג • הכלל את הגרים מברך למול את הגרים על הocus שלג • אין לברך במילת הגר להכנסו בבריתו של אברם אבינו שלו • אין לבורך ברכת שהחינו בשעת המילה שלו • סדר התפילה אחר הברכה שלו

פרק ו — דיני טבילה

גר שמיל ולא טבל, או טבל ולא מל אינו גר, עד שימושו ויטבול ואם מותר לשמר שבת שלח • גר שמיל ולא טbel, או טbel ולא מל אם עושה יין נסך שלח • לאחר מילתו של הגר, ממתינים לו עד שיתרפא רפואי שלימה ואז טובל שלח • טbel קודם שמיל אם מועיל שלח • כל דבר שחוץ בטבילה נדה, וחוץ בגר. ובגר יש להחמיר יותר שלח • צrisk הגר שיטבול כל גופה בפעם אחת ואם צrisk לגלח שعروתו ולהסיר ציפורני שם • לא יטבול בקומה זקופה ואיך יטבול שמא • לא יקופץ פיו ולא יעוזם עיניו ביותר שdam • כשטובל שלשה תלמידי חכמים עומדים על גביו,

ומודיעים לו מקצת מצות פעם שנייה שמה • צוריך להתכוון לטבול לשם גרות ואם מועיל מה שטבל האיש לкриו וטבלה האשה לנדרת השמט • גר שטבל בפניהם שלושה אך מחמת המקום הצר רק אחד ראה את טבילתו שנג • טענו הדיינים שעשו שלא כדין שאינם נאמנים שנא • אין מטבילים אותו לכתילה לא בשבת ולא בי"ט שנא • טבילה בלילה מה דינה שנב • השבה להードות של מומר שנג • כלים של גר אם צריכים טבילה שנית • לאחר שיטבול הגר ויעלה מן המים, מברך על הטבילה, ומירא בגר קטן שטט • לא יראה לבו את ערתו וכיסחה בראשו בשעת ברכה ולא יראה את הערווה. דין מקווה חם שסא • טבל ועלה, אומרין לו דברי ניחומים שסט • ברכת שהחינו אם מברך שסט • מיד לאחר הטבילה יברך ברכות השחר וברכות התורה ויינה תפליין ויקרא ק"ש שעו • פירסה נדה לפני הגיוו, אינה צריכה להמתין ז' נקיים ומיד אחר שפטקו דמיה טובלת שעו • כל דבר שחוץ בטבילת נדה, החוץ בגירות וכל הדיינים נהגים בה שעז • לא תקופץ פיה ולא תעכזם עיניה ביותר. ובגירות יש להחמיר יותר מנידה לבעלת שעז • לא טבול בקומה זקופה ואייך טבול שעז • נשים מושבות אותה במים והדיינים מבוזן מודיעים אותה מקצת מצות שעז • הדיינים צריכים לראות בעיניהם את טבילת הגירות, ובאיזה בגד טבול שעז • גיורת שטבלה בפניו שלשה, אך מחמת המקום הצר רק אחד ראה את טבילה השפה • התקבלה בכ"ד ואבד לה טופס הטבילה שעז • לאחר שתטבול ותעלת מן המים מברכת, ותברך בחלוקת או בתוך המים שצה • נכרית מעוברת שנתגירה, אין בנה צריך טבילה — ובדין עובר ירך אמו שצו

פרק ח — גרות קטן אילם חריש ושותה

גר קטן מתגיר על דעת כי"ד תה • קטן שאביו הביאו להתגיר וקטן שאמו הביאתו תפ • שאין לב"ד לגייר קטן בעל כורחו תיב • אב יהודי אם יכול לגייר את בנו מהנכרית תיד • שאין מגיירים את הקטן אלא בהסכמה שני הורי תה • גרות קטן: אם היא מדרבנן או מדאוריתא, ואם מועילה למילוי דרבנן או אף לדאוריתא תה • בגין קטן העיקר היא הטבילה בפניו שלשה וביום תכז • ברכה לאחר הטבילהומי מברך תכז • אייזה קטן יכול למחות, ומהן ההשלכות על דברים שעשה קודם המהאה תה • כיצד היא המהאה תה • זמן גדלותו של קטן תלט • כשיידיל — ראוי להודיעו בגין שנתגיר בקטנותו תmag • קטן שנתגיר ומהנה בגדלותו ואח"כ בקש להתגיר שוב, עושין לו כל סדר הגירות תמיד • דין ולד של מי שנתגירה בשעת עיבורה תמיד • סדר המיללה והטבילה בגין קטן תהה • גרות של שוטה תנא • גרות בחרש אילם תנא • גרות אילם תהה • גר הסובל מלמלות ונגישת ורוצה לקבל תווים בכתב, ובדין כתיבה כדיור תפז

פרק ט — בדינים הנוגעים לכהונה

איסור כהן הבא על הגויה ועל הגירות תעח • כהן הבא על הגויה, היא חלה וזרעו ממנה חללים תפד • כהן שנשא נכנית בערכאות, והביה להתגיר ע"מ שיכול להינשא אין לגיירה תפה • כהן שהוא פצוע דכא וכורות שפכה מוותר בגירות תעז • גר שנשא גיורת הבית אסורה בכהן תעט • נשיש צד ישראלי הבית מותרת לכהונה תק • בת כהן מותרת בגין תפ • גוי שבא על היישראליות בנותיו פגומים לכהונה תקא • גר ששמו כהן ונתגיר צריך להחליף שמו תקא • הכהן לא אונן ולא מתאבל על בניו מנוכricht וועל אשתו הנוכricht תקא

פרק י — במה פרמי דין הנוגעים לגר לאחר גרותו

חייב הגר בכל למצות תפב • זמן ברכות השחר תפב • ברכת שלא עשיini גוי תפג • ברכות התורה, תפליין, ק"ש ותפללה לאחר הטבילה תפב • באיזה נוסח יתפלל הגר תפו • שמצוות לככל דבר שבקדושה ונוסחות שבתוק התפילה והברכות תפח • ג"ץ כשר לכתיבת סת"ם תפיב • קבוע מזוזה בביתו טרם גיורו — אם צריך להסירה ולקובעה מחדש תפיג • הגעלת כלים אף מבליית דברים המותרים תפלה • טבילה כלים לג"ץ תפלו • טבילה לכליו של מומר השב

ליהדו תקמ • גור יכול לאכול אצל הווריו אם יודע בידיעה ברורה שלא יכשילו הו תקמה • בדין
אוכל שմבשלה לו אמו של הגור תקמה • כיבוד הוורים תקנד • תפילה וקדיש על הווריו תקנה •
ABILITY וטומאת כהן על קרובים נוכרים תקסא • גוי שעבר עבירה אם צריך כפירה — ודין
תשולם חובות תקסג • דין רבי בגור תקסו • נשואין — דין הבחנה גי' חודשים תקסז • כתובת
גור וגיורת תקעז • יתחייב לה בעשרה דברים ויזכה בארכעה דברים תקעז • ראוי שישמשו
בשם העברי אם הוחזקו לו יום תקעה • כוותבים בן אברהם אבינו תקעט • שנתגיר הוו ובנו תקפא • נתגירה
מספק תקף • אם לא הוחזקו בשם העברי לו יום תקף • שם משפחה אצל יהודי
אתופיה תקצב • גיורת שהיא גירושה אם מזכירות "מתורכטא" תקצב • כמה כסף יתחייב
לגיורת תקצב • גיורת שנכתב לה בתוכלתה ומהר בתוליכי מתן תקצד • כמה ימי שמחה עם
אשרו הגיורת תקצח • פדיון בכור בננתגירה מעוברת וילדת תקצז • היו לו בניים בנוכריותו
ונתגיר קיים פ"ר תקצז

הנחיות הראשונות לציוון תקצט

Yitzchak Yosef

Rishon Lezion Chief Rabbi Of Israel
President of the Great Rabbinical Court

יצחק יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל
נשיא בית הדין הגדול

בס"ד, י"ד טבת תשע"ד

373-4/ע"ד

הסכם

הובאו לפניו גליונות הספר החשוב, הנוטן אמרי שפר "מכח שלמה" על הלכות גירות מעשה ידי אומן, צנצנת המן, גיבור במלחמותה של תורה, חריף ובקי, משנתו זו ונקי, שמן תורק שלו, טumo ונימוקו עמו, כבוד שם ותפארתו, הרה"ג ר' שלמה קריספין שליט"א.

העברתי על חלק מהדברים, ומן המעת שUberati לימד על הכלל כולם, וראיתי שדבריו נשענים על דברי הפוסקים הקדמוניים, וכתחב הכל מתחן יראת ה' כנגד פניו, ויראותו קודמת לחייבתו, וסידר את הדברים בהרצאה ברורה, ובסדר נכון, תפוח זהב במשכיות כסף, דבר דבר על אופניו. וגילתה בקיאות רבה בראשונים גם אחרונים, חדשים גם ישנים, וכתחב הכל בסברא ישירה, על פי דברי הפוסקים. וכבר איתתמי גברא בהלכות אלו בידע רב, אשר שימש בקדוש במסגרת תפקידו כדיין בבי"ד לגיוור, והעליה הכל בכתב בטוב טעם ודעת, אישר חיליה לאורייתא.

וכיוון Daiyin בענייני גרות, ראייתי לנכון להעתיק כאן מה שכתבנו הנחיה בענייני גיור:

(הנחיות הראשונים לציון יובאו לקמן בעמוד תקצט).

ואסיים בדברי ברכה להרה"ג המחבר שליט"א שהפחץ ה' בידו יצליח לברך על המוגמר בקרב הימים, ויזכה לכובן לאמתה של תורה, ועוד יפוץז מעיניותו חזча, באורך ימים ושנות חיים, "והיה כעץ שתוול על פלגי מים אשר פרי יתן בעתו, ועלשו לא יבול וכל אשר עשה יצליח".

ברכת התורה ולומדרה,

יצחק יוסף

ראשון לציון הרב הראשי לישראל
នשיא בית הדין הגדול

David Lau

Chief Rabbi Of Israel

President of The Chief Rabbinic Council

דוד לאו

הרב הראשי לישראל

נשיא מועצת הרבנות הראשית

בס"ד, י"ג אדר א, תשע"ד

13 פברואר, 2014

הסכם - 400.עד

מכתב ברכה

ראיתי את ספרך "מכתב שלמה" על הלכות גירות. בספר זה ליקטת את כל ההלכות הסובבות סביבה נושא זה, הדברים כתובים בטווב פיעם ודעתי, בשפה ברורה וונימה.

בחינה נוספת ישנה בספר בשעה זו היא מבחינת "דבר בעתו מה טוב". בימינו, שנושא הגיור אינו יותר מסדר היום, היוות וזכינו לחזות בקבוץ נדי ישראל מן הפזרה של בריה"מ לשעבר והן מאיופיה, הגיעו רבים מזרע ישראל אשר עברם אינם ברור כל עיקר ועל כן חיבטים הם לעבר הליך גיור. ביום מובנים דברי חז"ל [פסחים פז]: אמר רבי אלעזר לא הגלת הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתווסף עליהם גרים. נושא זה יוצר גם ויכוחים רבים על האופן כיצד עליינו לעורך את הגיור.

גם אני בספריך "משכיל לדוד" הארכתי לדון בעניין קבלת גרים בזה"ז, וראה שם שהעליתני, בין השאר, שמדובר הרבנים [פ"ב מהלכות סנהדרין ה"י] עליה שמעיקר הדין כי הדיוווח שבאי יכולים לגייר ואני זוקקים לכך שליחותיהם אבל בחו"ל א"א ללא שליחותיהם, ועליה מזה נפ"מ כפי שכתב הגרץ"פ פראנק [שו"ת הר צבי יו"ד סי' רט"ז] אם במדינה אחת תקנו הרבנים שלא לגייר והוא שעברו על תקנה זו וקבלו גרים, הביא שם היהות ומעיקר הדין צריכים מומחים יש לדון במקום שיש איסור שלא עושים מומחים וממילא בטלת הגירות.

וראה שם שעולה מן המקובל שהיות וגירות בזה"ז אם ח"ו נעשית שלא כהלכה ומעשה רק בדיעבד, יש לדון אם יש תוקף לגירות זו. ואכן ספרך בא לסייע בידי המגירים שיעשה הכל כהלוותו וכראוי.

ברוך בכל לב
בברכת התורה
דוד לאו
רב הראשי לישראל

הרבי דוב ליאור
רב העיר וראש היישוב
קריית ארבע היא חברון תש"ז

בס"ד, כד טבת תשע"ד

מכתב ברכה

הובאו לפני גליונות הספר 'מכתב שלמה' מאת חנוך ישיבתנו היקר הרבי שלמה קרייספין, הדן בהלכות קבלת גרים והמסתעף מהן. שמחתי מאד בראותי חיבור גדול ומكيف זה המברך את כל עינייני הגיור החל מקורות התלמוד ועד גדולי הפוסקים בימינו. בתקופתנו הלכות אלו מעשיות מאד, ולכן מרובה מאד השימושו של ספר זה היוצא מתחת ידו של תלמיד הכם שלמד והעמיק בנושא וմברך את כל צרכי הספקות לאסוקי שמעתתא אליו דהלהכתא.
יישר כוחו של הרבי המחבר שזכה את הציבור החיבورو החשוב, ובתוhani שכל צורבא מרבען יכול להפיק ממנו תועלת מרובה. חשובה ביותר היא מסקנתו של הרבי המחבר שקבלת מצוות היא תנאי מעכט בקבלת גרים, ואם ידוע בוודאות שהגר לא ישמר ויקפיד על מצוות - אסור לקבלו.
יהי רצון שזכה הרבי המחבר שיפוצו מעינותיו חוצה, וימשיך לזכות את הרבים ולקrab את ישראל לאביהם שבשמיים.

החותם לכבוד התורה ולומדייה,

דוב ליאור

מרכז ישיבות בני-עקיבא
אור-עציון
ישיבה אבוהה-הסדר

הרבי חיים דרוקמן ראש הישיבה

בעז"ה, כ"ח טבת ה'תשע"ה

לכבוד

הרבי שלמה קרייספין שליט"א

הרבה שלום וברכת ד'!

ראיתי את ספרך הגדול והחשוב "מכתב שלמה" – הלכות גרים השלם, בו אתה באמת מקיף את כל ההלכות בתחום הגיור בשלמותן.

ספר זה יש לו חשיבות מיוחדת בימיינו. זכינו בדורנו על ידי ד' אלהינו צור ישראל וגואלו, לתקומתה של מדינת ישראל ולבוז גליות מופלא מארבב כנפות הארץ וביניהם נחמי ישראל ממש, מזרע ישראל, אשר בגולות הארץ סבלו בגלל היוטם יהודים, בה בשעה ש מבחינות האמת אינם יהודים. בודאי מן הראו לסייע להם להפוך ליהודים שלמים על ידי גיור כהלכה.

מכאן החשיבות המיוחדת של הספר זה בנסיבות המיעודה של דורנו, בה הלכות גיור הפכו להיות ההלכה מעוצה. ואתה בספרך מבירר את כל ביוסודיותו, כולל מעמדו ההלכתי של מי שנמצא בתהילתי הגיור, וכן דיןדים מיוחדים שייכים לגר אחרי גיורו ועל גבי הכל – מצות אהבת הגר.

מרכז ספריא

סידורי 79411

ראש הישיבה

טל' 08-8582827

פקס 08-8587399

Drukman@Gmail.com

משרדיו הישיבה

טל' 08-8586805

פקס 08-8502035

OrEzion@netvision.net.il

יי"שך!

בברכת התורה והארץ

ובידידות מרובה,

חיים דרוקמן

רב דוד ש. עזריה

מרא דאתרא

פודס חנה - ברכור

בעה"י י"ט טבת התשע"ז

מה נ cedar היה ו מה מ תכנית מושבתיינו - בהופעת ספרו החשוב של מכונזנו
רב ה פעילים לתורה ולתועזה הדין המצוין הרה"ג ר' שלמה קריספין שליט"א
רבה של קהילת "אור ישרים" פרדס - חנה. אשר מנהיג קהילתו ביר"ש טהורה
ומעליזם בקרן אורה בחרן ובנוועם, כאמור "חן וככוז יתן הי"

ושאל מו"ר מו"א צ"ל, הרי הכל יתן הי ומה ההזנחה בפסוק "חן וככוז יתן
הי ? ותירץ, הכל נותן הי גם אם אדם מבקש, אבל חן וככוז יתן הי רק שלא
מקשים, אם האדם ראוי לכך. שהרי המבקש חן וככוז הרי הוא בכלל כל
הרוזף אחר הכבוז וכו'.

ומיוזענו הרב המחבר שליט"א, נמנה על אותם שיש להם חן וככוז מכל
בקשה, אלא עשו הכל בענווה ובנוועם.

ואין לנו רק לסייע בברכה שחפץ הי כי זו יעל ונגה כוכב מערכתו לעד ויזכה
להפץ מעינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה.

המברך ברוך טונה ונרכחה.

הנזקן

בית מדרש גבוה לتورה סולם יעקב

Tora College For High Studies
Sulam yaacov
Jerusalem

ר' אברהם יצחק הלווי כלאב
ראש הישיבה

אחרון פולון נס, וכמו ספר קון האליען חינוך לאלה זכי
אל ימי, ותקון הותיק (התיק טנה קיטטן) טבון בלאז עליון
על קתקן נצחים עליון מה מילאנו מלין הלה האון והוא כלו
קדרון חינוך (זון ובקירן קדרון ומן, אלון מלך ובן און
OOD מוד). אונזם לא צקוחן אל מל' ספר, פון אונזקי אונזם
ונעומן אל מל' פון פון קדרון, פון אונזם גראון רעלמן צ'רניאן
אונזם פון הצעיר (יגון אונזם מל' האון בארכן).
ונעומן אונזם אל גאנטקי והוונט טנה קיטטן טבון בלאז עליון
פונדן אונזם פון קדרון צ'רניאן האונזם פון דון
פונדן זונקון, פון אונזם גראון. (טבון האון צ'רניאן
ונעומן אונזם פון קדרון אלון אונזם קון אונזם פון דון)
ונעומן אונזם אונזם אלון (פונדן אונזם פון דון אונזם
פונדן אונזם אונזם אלון). אונזם אונזם פון דון אונזם.

abrahem Yitzchak Hlevi Clob
Abrohom Yitzchak Hlevi Clob

ל.ג. קאלאן צ'רניאן האון אל
פונדן צ'רניאן האון אל
פונדן צ'רניאן האון צ'רניאן אונזם
פונדן צ'רניאן אונזם צ'רניאן אונזם
פונדן צ'רניאן אונזם צ'רניאן אונזם

מדינת ישראל

ב"ה, כ"ג בכסלו תשע"ד
26 בנובמבר 2013

מנהל בתי הדין הרבניים

כבד הרה"ג שלמה קריספין שליט"א!

עיינתי בספרו "מכות שלמה", בנושאי גיור. הספר מציג משנה סדרה של הלכות גיור, בצרוף מובאות רבות מדברי הפסוקים בדורנו ובדורות שקדמו.

אצ"ן, כי הלכות גרות אינן ההלכות אחרות. הדיון העוסק בנושאים אלו, חייב להיות תלמיד חכם מבורך ו/or שמים אמתי, ויחד עם זאת גם מעורב בדעת עם הבריות, בבחינת: "אהוב את המקום אהוב את הבריות". אין לדין אלא מה שעינו רואות, אבל העניינים הן שער הלב, ומבעוד להן צריך הדיון לראות את לבו של המתגיר.

לא כל דין ראוי לאיצטלה זו, ולא על כל אחד אפשר לסמך בענייני הגיור. על כן, אין מדים בגיור, ולא כל פסק דין שנכתב לפני פלוני, מתאים גם לאלמוני, גם אם הננתונים נראים שווים. בסופו של דבר, צריך הדיון להכירע אם אכן המונגיר פוי ולובו שווים, או שדבריו הם אחד בפה ואחד בלב.

אני מברך את בבudo על שפתוח לנו שערי גיור בדרך סדורה ומפורשת, והדברים יהיו להועיל לאלו המחוונים בתכונות נפש ורוח ראיות, בנוסף לגדלות בתורה.

בברכה,

הרב שלמה דיבובסקי
מנהל בתי דין הרבניים

סוכלי הרב קריספין שלמה - ספר.docx

טל: 02-6582822/3, פקס: 02-6527630

רחוב כנפי נשרים 22, ת.ז. 34500, ירושלים מיקוח 91342

[כתובתנו באינטרנט: www.rbc.gov.il](http://www.rbc.gov.il)

*Rabbi Baruch Shrager
Rav of Givat Shapira
Head of Rabbinical courts
of the Jerusalem Rabbinate*

ברוך שרגא
רב דגבעת שפירא
וראש אבות בתי הדין
לבנות ירושלים

חג האורים תשע"ד

מכתב ברכה

הן אתה קדמאנא האי גברא רבא ויקירא דעתך באוריינטא קדישתא ; גן של הדסים מוכתר בנימוסין וראוי לkilosין, הרה"ג ר' שלמה קריספין שליט"א, חתן יידינו הירק מוקיר ורוחים ובן היל חתנן רבן ה"ה שמעון נבון נ"ז , ומתניתה בידיה , "מכח שלמה" , מה שהעה במצבתו ביושבו על מדין בבית הדין לגור בארא"ק , עברתי בין בתרי אמרותיו, וראייתי שקיבע עמייר גורנה, מדברי ובוטינו הראשונים ועד אחריו אחרים, בבקיאות רבה וmdi עובי ראייתי שהעיר על מה שכחתי בספריו "והיה העולם" בחלק אה"ז, בעובדא דאתא קמן דין לגיאר חרש גדולה שהיתה נשואה בנישואין אゾרחים עם יהודי חרש, ולאחר זמן נתגירה כדי לזכות בהטבות שונות, וכט"ר הצטרכ לתחיהו של הראשן לעזיון הג"ש עמאר שליט"א בספריו "שמע שלמה" שדן באורך וברוחב בדי גיאר חרש, ובשלנו זכר לנו ותמה על דברינו, שהרי הבה"ג שהבאנו בתשובה ממנו מפורש שאם הביאו אביו או אמו, איפלו שהוא מגירים אותו הב"ד מפורש נמי בהרטיב"א שהבאנו, ולאפוקי כל שאין בו דעת, ואין אביו ואמו מביאין אותו לב"ד , שאין מטבילין אותו, ואין לך מפורש יותר מזה , דאפשרו שאין בו דעת שהוא חרש ושוטה רק כשהלא הביאו זאמו הוא דלא מגירין אותו, אבל אם הביאו אביו ואמו מגירין אותו, ומיד מסיק על כן אין לגיאר חרש. ותמה הרוב ואתמה! ואולי שכוננו בחרשת שבאה בלבד לא אביה ואמה ואם אכן זה כיוון היה לו לפרש שיחתו, וככ' היל בעקבותיו אבל יעין מורה בחדיא אמרינן בגין השאלה , דמיiri בזוג שהיו נשואים אゾרחים- יהודי חרש עם גודה חרש לפני שנתגירהה ואחר שהיו נשואים תקופה, באה להtagiyir בכחות עצמה כי אביה ואמה עזובה, וכשבאה להtagiyir כבר טעמא טעמא דאסורה ועיניה נתנה בבחור ישראל שמתאים לה ובהפקרא ניחא לה, ולובשת בגדי פריצות, ולא דומה לקטן שמן פסק שאם בא מאליו מגירים אותו כיוון דהקטן ATI לכל דעת משא"כ זו לא בר דעת היא, ולא טובא לעולם לכלל דעת , דין לגירה .

וכן מה שכח כת"ר בדברי החת"ט, כשאבותינו מתיהדים אם הוא ישאר בගירותו קשה להם להיות עמו באגודה אחת שהרי עוצה יין נסך וכשהיו אבותינו נפרשים ממנה מפרושים אותו מחיותו ע"כ זכות גודל הוא ואני יכול למחות הרוי זכות גשmittה הוא זכות, אבל כתבתבי בספריו שכל הזכות הגשmittה הוא רק לעניין שלא יוכל למחות כשיגדל, אבל אם היה רק הזכות הזה גרידא בשביב זה בלבד לא היו מגירים אותו.

ולא נצרכה אלא לברכה שחפץ ה' בידו יצליח לברך על המוגמר בקרוב , ויפוץ מעינותיך חוצה לזכות את הרבים ועוד תעלה מעלה מעלה והיה שמק שם הגודלים אשר בארץ.

ברכת התורה ובאהבה רבה

ברוך שרגא

קיצור הלכות גרים

פרק א – כניסה עם ישראל לברית

פירות והרחבה של פרק זה ראה החל מעמוד עא.

א. בשלשה דברים נכנסו ישראל לברית, במילה וטבילה וקרבן.

ב. מילה הייתה במצרים שנאמר, "וכל ערל לא יאכל בו" (שמות יב, מה). מל אותן משה רבינו, שכולם ביטלו ברית מילה במצרים חוץ משפט לוי, וזה נאמר "ובריתך ינצח".

ג. וטבילה הייתה בדבר קודם מתן תורה, שנאמר "וקדשתם היום ומחר וככשו شاملותם" (שמות יט, י). וקרבן, שנאמר: "וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלות" (שמות כד ה) – ע"י כל ישראל הקרים.

ד. וכן לדורות, כשהרצה הנכרי להכנס לברית ולהסתופף תחת כנפי השכינה ויקבל עליו על תורה, ציריך מילה וטבילה והרצאת קרבן. ואם נקבה היא טבילה וקרבן שנאמר (במדבר טו טו) "ככם נגר", מה אתם במילה וטבילה והרצאת קרבן, אף הנגר לדורות במילה וטבילה והרצאת קרבן.

ה. ומהו קרבן הנגר, עולה בהמה או שתי תורים או שני בני יונה ושניהם עולה, ובומה זו שאין שם קרבן ציריך מילה וטבילה, וכשיבנה בית המקדש יביא קרבן.

פרק ב – אהבת הנגר

פירות והרחבה של פרק זה ראה החל מעמוד עה.

א. מצות עשה מן התורה לאחוב את גרי הצדקה, כמו שכחוב בתורה "ואהבתם את הנגר" (דברים י, ט). ואע"פ שאהבת הנגר נכללה במצוות "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא יט, יח), שהרי הוא נכלל בעם ישראל, מ"מ הוסיף לו האל אהבה וייחד לו מצווה נוספת בעבר שעוזב את אומתו ואת אלוהיו, וקשר גורלו בעם ישראל ובתורתנו הקדושה, ונכנס תחת כנפי השכינה. לפיכך האוחब את הנגר מקיים בוה שתי מצות עשה.

ועל הגרים ציוה באהבה רבה המסורה לב כמו באהבת שמו יתרבור. לפיכך ציריך לספר בשבחו ולחווים על ממונו כאשר הוא חם על ממון עצמו ורוצה בכבוד עצמו, ויעשה להם טוביה ויגמול אותם חסד כפי הרاوي והיכולה. ויש מי שכחוב שגדולה אהבתם וחביבה לפני המקומ יותר מהאהבתם של ישראל.

ב. אסור להונוט את הנגר בדברים, שנאמר: גור לא תונה (שמות כב כ). ונכפלה האזהרה בו ואמר: לא תונו אותו (ויקרא יט, ל). ועוד הווזרנו בישראל: ולא תונו איש את עמיתו (ויקרא כה), גור בכלל עמיתו הוא.

ופירוש הדבר, שלא יבזהו ולא יביעו בדברים הנוגעים לעברו כינוי, כגון אם היה בן גרים אל יאמר לו זכור מעשה אבותיך, אם היה גור ובא ללימוד תורה אל יאמր לו פה שאכל נבילות וטריפות שקצחים ורמשים בא ללימוד תורה שנאמרה מפי הגבורה, אם היה עובד ע"ז ועכשו נכנסת תחת כנפי השכינה.

ג. וכן הווזרנו שלא ללוחצנו, שנאמר: ולא תלחצנו (שמות כב), גור לא תלחץ (שמות כ). ועוד הווזרנו בישראל: ולא תהיה לו כנsha (שמות כב), גור בכלל הוא. לפיכך אסור להונוט אותו ולהזיקו בממון ובמקה וממכר ובויצ"ב.

ה. וכן הוהירה התורה במינוח על הטעיה משפטו של גור, וכל המטה משפטו עובר בשני לאוין. שהרי כל המטה משפט של אחד מישראל עובר בלאו אחד שנאמר: לא תעשו על במשפט (ויקרא יט, ה), ואם היה גור — עובר בשני לאוין, שנאמר: לא תהה משפט גור (דברים כד, ז).

ה. ראו חכמים לתקן תפילה על גורי הצדקה, ומהפללים עליהם בברכה השלש עשרה של תפלה שמנה-עשרה, וכוללם עם הצדיקים, שנאמר: מפני שיבת תקום והדרת פני זקן (ויקרא יט, כב), וסמוך לו: וכי יגור אתכם גור (שם ל).

פרק ג — מעמד נכרי הנמצא בתהיליך הגיור

פריט ורחבה של פרק זה וראה החל מעמוד פג.

א. נוכרי אסור בלימוד תורה, שנאמר: "תורה צוה לנו משה, מורשה קהילת יעקב". (דברים לא) — לננו מורשה ולא להם. וכן אין מוסרים דברי תורה לנוכרי, שנאמר: "לא עשה כן לכל גוי", ומשפטים כל ידועם" (תהלים קמו). ובמקום שאין יכול הנוכרי ללימוד תורה בכוחות עצמו או ע"י גוי אחר, המלמדו תורה מכשלו, ואף עובר על איסור "לפני עיר לא תתן מכשול". גם לקטן אסור ללמוד.

ב) רוח"פ סבורים שהאיסור הוא רק בלימוד תורה שבע"פ (ואף אנחות חז"ל בכלל), אבל תורה שבכתב מותר למדם. ויש מי שכתבת להיפך. ויש מי שאסר למדם בין תושב"כ בין תושב"ע, ולא היתר אלא במקום שיש בוה להшиб תשובה לאפיקורים שמשתרים, או במקום שיש בוה קידוש שם שמיים, כמו שמצינו פעמים רבות שהחכמי ישראל התוכחו עם החכמי אורה"ע. וכן במקום שהגוי טועה בפירוש מעשינו וסובר שהוא עוברים על ד"ת — מותר לפרש לו.

ג) י"א שהאיסור למדם נאמר דוקא בהם לטעם וסוד המצוות, ואפילו בו' מצות שלהם אין מוסרין להם סודן וטעמן. ויש מי שאומר שדוקא עסק התורה בעיון ופלפול אסור לו, אבל בשעריך למסור לו דין מיוחד שרוי.

ד) ויש מי שאומר שהאיסור לנוכרי ללימוד הוא רק בעיטה לשם מצוה ומתכוון לחדרש דת, אבל לא בלימוד מאהבת החכמה או כדי להכיר תורתם של ישראל.

ה) כל הנאמר לעיל, מדבר בתורה והמצוות שאינם מצוים בהם, אבל בשבע מצות בני נח ושאר מצוות שהם מצוים בהם, ברור שהם מותרים ללימודם כדי לעשותם, ולפיכך מותר יהודי למדם. ומותר גם למדרו לשון הקודש ורकודקה.

ח) נוכרי הרוצה למדוד את דת האמת על דעת לבוא עד תכליות שלימוט תורהנו כדי שאם ימצאהנה שלימה ייחזר ויתגניר, מותר לו ללימוד תורה. וכל שכן אם עוסק ומקים עיקרי מצוותה לשמה, אף בשאר חלקים שבה שלא משבע מצוות. לפיכך מותר לנור הנמצא בתהיליך הגיור ללימוד תורה ומותר למדרו, בפרט בנוגע לכל עיקרי האמונה של היהדות וגופי התורה שצורך לקיים מיד אחר גנותו, כמו: שבת, כשרות, טהרת המשפחה, ברכות, תפילות ומועדים וכיו"ב, מקצת מצוות החמורות ומקצת מצוות הקלות.

ו) כל זה בסתם גור ובסתם זמן, אבל במקום שיש חשש להتابילותם בעם ישראל אם לא ילמודו תורה על מנת להתגניר לשמה, ומכ"ש בארץ הקודש בדור האחרון אחר העליות הגדולות של נישואי התערובת וורע ישראל, של עולים שעזבו את הנצר ומדוחים בהרגשותם כיהודים ומשיכים עצם לאומה היהודית בכל מואדם, הרי שמצוה הרבה למדם תורה, עמ"ג לקרב אליהם את מושני היהדות ולסייע בಗיורם.

ב. מותר למשפחות המלوات את המתגניר לארחו ולהאכילו ולהשקותו בחנים, וכן מותר לכל שאר האנשים העוסקים עמו בגיור לחתת לו מתנות הקשורות בעיניים לימודו, וה碼מותו אותו בדרך חינוכו לחיי תואם, ומצוה הרבה להם. והחווש לאיסור "לא תחנן" ורוצה להחמיר לעצמו בזה, יוכל להפוך את כל מה שנណן לנור המתגניר קודם שיתן לו.

ג. אין מבשלים לצורך גוי בי"ט, שנאמר: אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם (שמות י, ט), ודרשין: לכם ולא לגויים (כיצ"א). לפיכך גورو חכמים שאסור להזמין לסעודתו, שמא ירבה ויבשל בשביילו.

אמנם, גוי הנמצא בהליך גיר, נראה שמותר ואף מזויה להזמין כדי לחייבו בסדר מקראי קודש. ויש שאינם מתיירים לארכה משפחה גדולה, שיש חשש סביר שיצטרך להרבות ולבשל בעבורם. אמן אם באו מעצם אלא הזמנה יכול לארכם.

והרווחה להקל בזה גם במשפחה גדולה, יש לו על מה שישמו, אלא שיש להזהיר את המשפחה המארחת שתכין את כל האוכל מערב י"ט ולא יהסרו מאמם, כדי שלא יבואו לבשל עבורים ביו"ט עצמו, דלא יותר לבשל אלא "לכם", והחכם עיניו בראשו. ונלע"ד שיש להקל יותר אם מומינים ורק לסעודה אחת. וכל זה ודוקא ביו"ט, אבל בשבת מותר להזמין, שאין חשש שיובאו לבשל בעבורם.

ד. גוי אינו רשאי לשמר שבת, ואמרו חכמים: גוי שבת — חייב מיתה. גר הנמצא בתהליך גיר, וכן גר שמיל ולא טבל או טבל ולא מל, אינו בגדר ישראל, עד שימוש ויטבול טבילה ההוננת לו. לפיכך אפילו גר שמיל ולא טבל, מכיוון שעדרין לא נכנים לכל ישראל, אסור לו לשמר שבת. וע"כ הוא צריך להחל את השבת בעשיית מלאכה דאוריתא פעם אחת בתוך זמן השבת, שהוא מלאך רק שקיעת החמה בليل שבת ועד שקיעת החמה ביום השבת.

ו"א שם מל לשם יהדות ועודין לא טבל, הרי שיצא מכלל בני נח ולכל ישראל לא נכנים, שהרי במילתו מברכים על המילה בשם מלכות, ורשי לשמר שבת. ויש מי שאומר שחייב לשמר שבת, שכשם שנכנם לברית המילה כך נכנים בחזוב ברית השבת. דעתך האיסור נאמר על גוי הרוצה לשמר שבת, אבל גר המתגיר אינו בכלל זה.

ומנהג פשוט היום בבתי הדין לחייבו לשמור השבת באופן מלא כמו חודשים קודם קבלת המצאות, ואין אמורים לו להחל את השבת אף לא פעם אחת במהלך השבת, כדי לשמור השבת, וע"ט לזרע את רצינותו ואת יכולתו לעמוד בזה. והנסין מורה, שמי שהתרגל לשמור השבת קודם גנותו, יותר קל לו גם אחרי גנותו. ומכל שכן שחייבים אותו לשמר שבת בין המילה לטבילה, ואדרבא אם ישמעו הבב"ד שחילל שבת לא יינתן לו לטבול. וטוב לחוש לאיסור שמירת השבת ע"ג גוי, שהוא מכלל "יום ולילה לא ישבותי", לפיכך נתנו לו חכמי האחרונים כמה עצות בזה:

א) שיטרה במלאת יגעה, כגון שיא משא שיש בו טרחה בראשות היהיר, דבר שאין בו ממשום חילול שבת ליהורי ויש בו ממשום חילול לגוי.

ב) שיעשה פעולת חילול בע"ש ביום קודם השקיעה, ובמוצ"ש בתחילת ליל ראשון, דממה נפשך; אם היה לו דין ישראל גמור, הרי שמר ליל שבת יוומו שהוא יום השבת האמיתי, ואם עדין אין לו דין ישראל, הרי לדידיה הלילה הולך אחר היום, נמצא א"כ שיום השבת לדידיה הוא יום' ו' וליל שב"ק או יום השבת וליל מוצש"ק, והרי עשה מלאכה בכל אחד משניהם. נמצא שומר שבת כישראל, וחיליל אותה כבן נת.

ג) שיצא במליל המצואת לרה"ר גמור, אם הוא חשוב בן נח הרי זה משאיו ואין מלובש וחשוב חילול שבת, ואם הוא ישראל הרי זה מלובש ושורי ממה נפשך.

ה. גר שמיל ולא טבל או שטבל ולא מל, הרי הוא כינוי לכל דבריו ועשה יין נסך, ואפילו גוי קטן בן יומו עושה יין נסך. ו"א שגר שמיל וחלה ושחה כמה ימים ולא טבל יש להתר סתם יינו ומגנוו, אבל כלל דבר שבקדושה הדבר ברור שאינו כישראל לשום דבר ואין לחוש לקידושו.

ו. חיל המשרת בזכה'ל ואין עובד ע"ז, שהחל בתהליך גיר ולא הספיק להtagיר ומת, ומכ"ש אם התחיל לקיים מצוות כל שהן — רשאים לקובבו בה"ק הצבי היהודי.

פרק ד — מצוות בית הדין

פירוט והרחבה של פרק זה ראה החל מעמוד קćא.

א. מצוה על בית הדין לקבל גורש שבא לחסותו תחת כנפי השכינה ולגניו בדין. ואotta שאמרו; רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים, לא אמרו אלא כشمישאים ומפתחים אותם להתניר או שמקבלים אותם מיד, אבל אם הם מתאמצים להתניר ורוצים לקבל על עצם עולתו'ם — יש מצוה לקבלם בקרוב פנים.

ב. גם בזמן הזה, שאנו בגדר הדיווחות ואין לנו דיינים מומחים, יכולם לקבל גרים; י"א שהוא מתקנת הרים, י"א שהוא דבר תורה. ועכ"פ הוא הגור כישראל לכל דבריו ומקדש אשא ישראלי, והגירות מתקדשת לישראל.

ג. בית דין של גנות, מעיקר הדין אין צורך שכולם יהיו תלמידי הרים, וכל שקיבלו על עצמו עולתו'ם בפני שלושה כשרים ומכל טבל בפניהם — מהני. י"א שצורך שהיו בשלושה תלמידי הרים או עכ"פ אחד מהם כפשת לשון התלמוד שנקט "תלמידי הרים", כדי שיהיו אלה בקיום בדיני גנות. ובאמת גם לדעה ראשונה צורך שידעו את פרטי הדינין איך לנוכח למשה, שיש בהם פרטיהם ובין הנזכרים בהודעת המצות ועיקרי האמונה וטבילה ללא חוצצים וכיוצא בז. ולכן מי שאין לו ידיעה מדינים אלו עלול הוא לטעויות חמורות, ולא יעסוק בה. וכבר נהגו בישראל שאין עוסקים בה אלא דיינים ורבנים בהרשותה מתלמידי הרים.

ד. גדור הנעשה בפני י"ד שאנים אמונים על התורה והמסורת ואין מחויבים לסדר השתלשלות תושבע"פ מהר סיני דרך כל חכמי ישראל הראשונים ואחרונים, אינו נחשב גדור גם אם מל וטבל בפניהם, שהרי אינם מצריכים קבלת מצות וקיים. וקרוב לוודאי שהם י"ד פסול, שהרי רובם הם קופרים בכמה עיקרי הדת ועוברים על כמה איסורים, מדיני שבת ונדה החמורים ושאר איסורים.

ה. בתורה נאמר "משפט" לגבי הגור, ומכאן למדו חז"ל להזכיר גנות בית דין של שלושה השרים לדzon, והגינוי יתבצע ביום.

לכתחילה צריך י"ד של שלושה לכל ענייני הגנות; הן להודעת המצות וקבלתם, הן לטבילה והן למילאה, ויתבארו בפרקים הבאים.

ובדיעד יש להבחן ביןיהם: קבלת מצות — מעכבה אפילו בדיעד ואין מועיל בלבד שלושה, שעיקר "משפט" הנאמר גנות והמצרך י"ד הוא על קבלת המצות. בטבילה ומילאה — צורך שלושה ורק לכתהילה, אבל אם לא מלו או לא טבל אלא בפני שניים או קרוביים, ואפילו לא טבל לשם גנות, אלא איש שטבל לקרו או אשא שטבלה לנדרת, הרי זה גור ומותר בבית ישראל.

אבל דעת הרוי"פ והרמב"ם ועוד חב"ל הראשונים, שעיקר הגנות הוא בטבילה בפני שלושה, ולפי"ז אין להכשיר גור בלבד וזה אסור בישראל. ובידיעד אם טבל בפני שניים הרי זה מעכב את גנותו, ואסור לבא בקהל. אבל אם נשא ישראלית והולד ממנה בן, אין יהoso של הבן הנולד פסול, ולפיכך אם נולדה בת הרי היא מותרת לכוהנה. ולענין מילה בדיעד, נראה לדעתם שמועל אף אם נעשה שלא בפני י"ד של שלושה, כל שברור לנו שנעשה לשם גנות ע"י מוהל י"ר"ש.

הלכה למעשה בעניין המילה: אם נעשתה המילה שלא בפני י"ד של שלושה, או בפני י"ד פסול כגון שנמצאו הדיינים קרובים או פסולים, יש להזכיר ולהתrief דם ברית. ובשעת דחק גדול יש למסוך על רוב הפסוקים שסוברים שmailto אינה אריכה שלשה, ודו"ו שראו שני ערים; המוהל ועוד אחד. י"א בדיעד שניים באחד בלבד והוא המוהל, וכן עיקר להלכה כմבוואר בדיני מילה.

ו. יש מה אחרונים מי שכח, שאפילו לסוברים בגור גדול שטבילה כשרה בדיעד בפני שנים וביליה, בגור קטן אף בדיעד אינה כשרה. שלדעתם בגודל העיקר הוא קבלת המצות שמעכבה ואין הטבילה אלא כגמר דין, אבל בגור קטן שמייך לקבלת המצות והעיקר הוא הטבילה על דעת י"ד, הרי זה כתחלת דין, שדין בפני שלושה ובאים מעכבים. ויש מי שסובר שעיקר מעשה הגנות גם בגור גדול הוא

הטבילה, ואעפ"כ כח שטבילה בלילה כשרה בדייעבד. ועפ"י זה יש לדון שם המובילו את הקטן בפני שלושה בלילה, הטבילה כשרה בדייעבד וזה גור.

ז. מה שנתבאר שהטבילה צריכה להיעשות בפני שלושת הדיינים, פירוש הדבר שצרכיים לראות בעיניהם את כניסה למים. ואעפ' שיש שרצו להקל בזה במקומות הצורך שמספיק כדיעה ללא ראייה, יכול לסמוך בדייני טבילה שאין לנווג כן למשה, ואם לא ראו הב"ד את הטבילה צריך לגר ליטבול שנית בפניהם. ובדין המילה, נתבאר לעיל שלכתהילת ג"כ צריך להיעשות בפני ג', וא"כ צרכיים הדיינים לראות את המילה. ובדייעבד שלא ראו הדיינים את המילה ונעשה לשם מצוה, כשרה וא"צ לחבוק בו ולחתיף דם שנייה. וי"א שצרך להטדר"ב, ויתבאר עוד בדייני מילה.

ח. אם נמצא אחד מן הדיינים קרוב או פסול, ביה"ד פסול ואין נחשב ביה"ד, והגנות שנעשתה בפניהם פסולה. וה"מ בקבלת המצות או בטבילה, אבל במילה כבר נתבאר לעיל שאף שלכתהילת בעין ג' בדייעבד אם נמצא קרוב או פסול הגנות כשרה משום שאין ביה"ד מעכב במילה.

ט. כאשר אין הדיינים מבינים את שפת המתגיר, יכולים להשתמש במתורגמן עמ"נ לבחון את ידיעותיו ולהודיעו המצות. וכשמקבל על עצמו את המצות, טוב שייאמר אותם בשפה שהם מבינים, וותרגמו לו את הדברים קודם שיאמרם. ואם יראה לבית הדין, יורו לגר לחזור על זה גם בשפטו.

פרק ה – קבלת גרים

פירוט והרחבה של פרק זה ראה החל מעמוד קמיו.

א. מצוה על בית דין לקבל גור שבא לחמות תחת נספי השכינה, ולגינויו הדין. ואותה שאמרו – רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים, לא אמרו אלא כמשמעותם ומפתיהם אותם להtagיר, או שמקבלים אותם מיד, אבל אם הם מתאימים להtagיר יש מצוה לקבלם, ויש לקבלם בקיורוב פנים.

ב. המצווה הנכונה, כшибאוו הגור או הגוורת להtagיר, בודקים את מניעיהם להtagיר: האם כוונתו לשם שמיים ע"מ להסתפח לנחלת ה', להציגו לעם ישראל ולאמנותם, או שיש לו עילה ומניעים זרים – כגון שמא בגל ממון שייטול או בשל שורה שיוכחה לה או מפני הפחד בא להיכנס לדת. ואם איש הוא, בודקים אחריו שמא עניינו נתן באשה יהודית, ואם אשה היא, בודקים שמא עניינה נתנה בבחור מכחורי ישראל. אם נמצא להם עילה, אין מקבלים אותם לכתהילה. אם לא נמצא להם עילה – מקבלים אותם.

ג. גור שלא בדקوا אחריו ומול וטבל בפני ג' הדיוות הרוי זה גור, אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגיר, הוαιיל ומול וטבל יצא מכלל הגויים.

ד. כתבו הופוסקים, שגם בית הדין בטוחים בהם שטוףם לעשות לשם שמיים, מותר לקבלם אפילו אם אינם להtagיר בשבייל דבר אחר, כגון לשם אישות או על מנת שחישמנין כהן גדול או ע"מ שתלמידינו את כל התורה יכולה על רגלו אחת. וכן במקרים שבית הדין בירר ככל יכולתו ועדין נשאר (בקצת) ספק האם המנייעים אמיתיים לשם שמיים או שיש מניע זר – רשאים לקבלם, משום שיש יותר אחריות בדוחיתם מהם שיש בקבלתם. והכל תלוי לפি ראות עני בית הדין.

ה. גוי הבא עם ישראלית המioxide לו, וכן גויה הבאה עם ישראלי שיחידה לו, וכן אותם החיים בלבד חify אישות בדרך אנשי נשואים – ובאים להtagיר; ואעפ' שמעיקר הדין היה ראוי שלא לקבלם ליהדות ולהפרידם זה מזו – היה לנוכח להה בעזה"ר, הרוי שבדייעבד יש לקרבם במקומות הצורך, ולהציל את הישראלים מאיסור לאו ד"לא תחתנן בס" ועוזן נשג"ז ומאיסור כרת מדברי קבלה, וחילול ה'.

ועאכ"ו כשהיש ליהם ילדים, יש מקום לקרבם באופן שילדיהם יקבלו חינוך לשומות תומך, ובזה נציל את הילדים בני היישאלית מהחנק קלוקל, ונטהר את זרע ישראל בני היישאל. וע"י זה בידינו גם למנוע התכוולות שלהם בני ישראל, ולהוציא נגע החערובת שהוא נגע ממאייר בכרם בית ישראל. והכל לפי ראות עני ביה"ד.

לפיכך אם ראו בוחן דין שיש מקום להזיקם להם, עליהם לזרע שני בני הזוג, מקיים תועמץ; כשמירת שבת, כשרות, צניעות וטהרת המשפחה, תפילה ותפילין. שהרי דבר ברור הוא, שכמעט אי אפשר למתגיר לקיים את המצוות הנ"ל כשהן זוגנו אינו משתק פעולה והוא שומר את המצוות בעצמו.

כמו כן אין מקבלים אותם אלא בתנאי של יולדיהם יעברו ללמידה בחינוך ובמקומות עם אוירה המאפשרת שימירה וקיום של תורה ומצוות. משום שגם הילדים גדולים, הרי שמצד קבלתם את המצוות עצמן הם צריים חינוך לחיה תורה, ואם הם קטנים הרי שקבלתם ליהדות היא על דעת בית הדין, שהוא אביהם של הקטנים. ובזה יש גם אומדן על רצינות כוונוניהם של ההורים לקבלת המצוות, ובכל הדברים הנ"ל אין לב"ד אלא מה שעיניהם רואות. וע"ע לדוגמה בפרק זה ה"ד ושם ה"ז בסופה.

ו. כשהבאו איש ישראלי זוגתו הנוכרית להתגיר, והתברר לבוחן דין של פולני היה נשוי ובנד באשת חיקון היישראלית עמו זו הנוכרית, והיא הייתה הגורם לפירוק הנישואין, אין לב"ד להזדקק לנוראה של זו ולחתה שבר עכירה בידם, והלב זעק לכך תירוש שפה גבירתה. ועוד שיש בזה גם צד של חילול שם שמם, שב"ד נותנים יד לפושעים. והכל לפי ראות עיני ב"ד בנסיבות הדברים.

ז. א) גיורת שבומן גייתה חיתה נשואה עם בעלה הגוי או היישראלי, ונתגירהו ועכשו רוצה להנשא, צריכה להמתין ג' חודשים דהינו צ' ימים, חוות מיום שטבלה בו וחווין מיום שנשאת בו, כדי להבחן בין רוע הנורע בקדושה לדרע שנורע שלא בקדושה.

ב) וכן אם נתגירו היה ובعلת רוצחים להנשא, מפרישין אותם וזה לאחר גיורתה וצריכה להמתין ג' חודשים, דהינו צ' ימים. והוא בוחן כשמתוירם לה להנשא לבן זוגה היישראלי, ואין הפרש שבכל אלו צריכה להמתין צ' ימים.

ג) ואחר כן משיאים אותם כרמו", ואינה צריכה ז' נקיים דין חימוד. וכן אם בעת היוותה גיורה ראתה דמים כומן וסמה ופסקה, א"צ להמתין ז' נקיים דין דמה מטמא,omid שפסקה לראות טובלת לגירותה. וכך גם במקרה האצלת כל הווספות שהוחזקה בהן עד עתה וצריכה למנות מחדש.

ד) ואם הייתה מעוברת, אינה צריכה להמתין ג' חודשים. גם במניקת אם היה זמן קצר אחר הלידה והיא אומרת שהיא מסולקת דמים בגלל ההנקה, אפשר להקל שאינה צריכה המתנה ג"ח, והכל לפי ראות עיני ב"ד.

ה) וכן אם הייתה פנואה ולא חיה עמו בן זוג א"צ להמתין, ולמעשה אם ראו ביה"ד צורך בכך, מבקשים הימנה אישור רפואי שאינה בהריון.

ו) וכן גיורת זקנה המסולקת דמים ואני יכולה להתעורר, א"צ להמתין.

ז) נתגירו הוא ואשתו, וראתה דין נידות בשפע בסמוך לטבילה גוראותה, צריכה להמתין ג"ח אף שאין חשש שהיא מעוברת, משום שלא חילקו חכמים בגוראותם. ויש מי שאמור שבמקום צורך גדול יש להקל שינshawו מיד שלא להמתין, ומכו"ש בהבאה אישור רפואי שאינה בהריון שאפשר להקל בשופי.

ח) ישראלית החייה נשואה לגוי (בנישואין אורחים או ידועים הציבור), ונתגיר ורוצחים להנשא, צריכה להמתין צ' ימים אא"כ תמציא אישור רפואי שאינה בהריון.

ט) בכל המקרים של גונות החיים יחד ורוצחים להנשא מיד לאחר גיורה, אף שרואו היה לכתהילה להמתין ג"ח, מ"מ במקומות הצורך שראו ב"ד שטובה הענין דורשת וכונן שרצו להציגם מהוי איסור, אפשר לסמוך להקל להשיאם מיד, אם הגיורת תמציא אישור רפואי על שלילת הרيون.

ת. כהן שנשא נכנית בערכאות, והבאה להתגיר ע"מ שוכלו להונשא כרת מו"י, אין לגיירה, ואין אומרים לביה"ד חטא כדי שיזכה חברך. אף שיש להם ילדים משותפים, אין נזקים לו, ואף שמאימים שאין לא גיירה ילך ויתהמוד או שיש חשש שהיא תשתגע אם לא יקבלוה גנות — אין לקבלה, שהרי כהן אסור בגנות.

ויש מי שהתורו בזה לגיירה בנסיבות מיוחדות, כגון אלו שיש החשש שהכהן ישתמר או שהוא תשגנע, וגם כדי להציגו מאיסור דאורייתא החמור של ביתא נוכרית. אולם אף לדעה זו אין לסדר להם ח"ק, דיויתר יש איסור אם נושא גירות ע"י קידושין משלא ע"י קידושין.

ולמעשה יש להתרחק מהיתר זה ואין לגיירה, והלעטתו לרשות וימות, א"כ תפרד ממנו ויש וודאות שאחר שתתגיר לא יהרו להיות יחד.

ולדייהם, אם ראו בית הדין שיש לגיירים (עיין בה בפרק העוסק בגירוש קטן) אין להם דין חללים, וכשגדלו הבנים יונשו לישראלית, בנותיהם מהישראלית כשרות לכהונה בלבד פkapok כלל.

ט. אם לא נמצא להם עילה ומונעים זרים, מודיעים אותם כובד על התורה וטורח שיש בעשייתה על עמי הארץות כדי שיפרשו. אם קבלו ולא פירשו וראו אותם שחזרו מאהבה מקבלים אותם שנאמר "ויתרא כי מתחמצת היא לכלת אתה ותחדל לדבר אליה" (רות א.יח).

י. כשיבוא לתתגיר ויבדקו אחריו ולא ימצאו עילה, אומרים לו: מה ראיית שבאתה לתתגיר? אין אתה יודעת ישראל בזמן הזה דוחפים ומוסחפים ומוטרפים וסורים באים עליהם? אם אמר אני יודע ואני כדאי מקבלים אותו מיד. אמן רוכם הדברים נאמרו לחיים בגולה או בארץ תחת יד כובש ומענה, כאשרם ישראל נרדף מושפָל ומוקצת, אבל ביום לאחר כינון מדינת ישראל, אין הדברים באותו האופן, והחכם עיניו בראשו מה לומר ומה אין לומר.

יא. ומודיעים אותו עיקרי הדת שהוא יהוד השם ואיסור עבודה זהה, ומאריכים בדבר זהה. והנוגג ביום, שהגרים לומדים באולפני הגיור את י"ג עיקרי אמונה ישראל הכללים שנסמך הרמב"ם: "יהוד השם, נצחות התורה ונבואה מן השמים, שבר ועונש ועינוי גאולה. ונבחנים בבית הדין על ידיעותיהם כדי לודא שנעקר מהם כל שמי של מינות, ע"ז ושאר אמונות הבעל ויסודות הורם לרוח היהדות, וכן מרבאים אותם על ענייני סגולת עם ישראל וארץ ישראל.

יב. ומודיעים אותו מקטצת מצות קלות ומקטצת מצות חמורות, ואין מאricsים בדבר זה. ומודיעים אותו מקטצת מצותיהם שהם מדרוריותא, ומקטצת שהם מדרבנן.

והנוגג בבתי הדין לבודקו בעניין שמירת השבת; ט"ל מלאכות ודיני מוקצת, סדר יום השבת; ההכנה לשבת, הדלקת הנר, תפילות וקידוש, סעודות השבת והבדלה. מועדים, כשרות המאכלים והמתבחה, ברכות, תפילות במנין והנחה תפילין, ענייני צניעות, ולגבי זוגות הצריכים ח"ק: לימוד טהרת המשפחה ועוד כיוצ"ב. בעת הצורך, עליהם גם עניינים פליליים מוסריים וחברתיים, והכל לפפי ראות ענייני ביה"ד. כמו כן מבקשים חוו"ד של משפחות מלות, שהנכו וליוו את הנגר במהלך לימודיו והכשוירו אותו לקיום של מצות, ובפרט בדרך שמירת השבת ועריכתה באופן מעשי.

כמו"כ מבקשים חוו"ד של רבנים, ידידים, מכרים מן הקהילה ונגבי בית הכנסת בו הם נוהגים להתפלל בחול ובשבת, ומבקשים לשמעו על שיעורי תורה בהם הם משתתפים.

יג. ומודיעים אותו עין לקט שכחה ופהה ומעשר עני. והיום שאיןו מצוי כל כך אף בארץ ישראל, אין נהגים להודים עין הדבר, אבל פעמים שואלים אותם אם יודיעים את תוכן המושגים וחשיבות הצדקה והחסד.

עוד מודיעים שרצו נס לחייאן בארץ חמדה, ולבזע את חייהם בה ולא לרדת ממנה אל הגולה הדורוויה, השוללת מהם חיים יהודים מלאים, מעמידה את האפשרות לקיום מצות בספק ומסכנת אותם בסכנות התבולות, מלבד הפסד סגולת א"י והמצות התלוויות בה.

יד. ומודיעים אותו באופן כלל עונשים של מצות. כיצד אומרים לו? כגון: هو יודע שעדר שלא באח לסת זו, אם אכלת חלב אין אתה עונש ברת, אם חלلت שבת אין אתה עונש סקללה. ועכשו אחר שתתגיר, אם אכלת חלב אתה עונש ברת, אם חלلت שבת אתה עונש סקללה. ואין מרבים עליו באיזומים ובהוכרת עונשים ואין מדרקרים עליו, שף באתם מקטצת עונשים אין להודיעו כל דקדוק עונשים וכל הדקדוקים והחוורמות שיש באתם איסורים, semua כוונתו לשם שמיים, והדבר יגרום לטrhoו

ולהתו מדרך טובה לדרך רעה. שבתחלת אין מושcin את האדם אלא בדברי רצון ודברים רכום, וכן הוא אומר: **בחבלי אדם אמשכם, ואח"כ: בעבותות אהבה** (הושע, יא, ד).

טו. כשם שמודיעים אותו עונשן של מצות, כך מודיעים אותו שכרכ' של מצות. ומודיעים אותו שבבעשייה מצות אלו יזכה לח'י העולם הבא, ושאין שום צדיק גמור אלא בעל החכמה שעשויה מצות אלו וודעם.

ואומרים לו: **הוי יודע שהעולם הבא אין צפון אלא לצדיקים והם ישראל** בצעיר בעולם הזה, טובה היא צפונה להם שאינם יכולים לקבל רוב טובה בעולם הזה כאומות, שמא ירום לכם ויתעו ויפסידו שכרכ' העולם הבא **כענין שנאמר** (רכרים ל' ט) **"וישמן ישורון ויבעת"**.

ואין הקב"ה מביא עליהם רוב פורענות כדי שלא יאבדו, אלא כל האומות כלים והם עומדים, ומאריכים בדבר הזה כדי להבינם. אם חור בו ולא רצה לקבל הולך בדרךו, ואם קיבל אין משהים אותו, ומקבלים אותן.

טו. כתבו הרמב"ם והשוו"ע: **גר שלא הודיעו המצות ועונשן, מל וטבל** — הרי זה גר, שאין הودעת המצות מעכבת.

ויש מהאחרונים שהסבירו בדעת השו"ע, שיש לחלק בין הודעת מצות ובין קבלת מצות: שהוואה הודעת עניין המצות ושרנן ועונשן אינה מעכבת, אבל קבלת המצות בסתם מעכבת. שזה עיקר הנרות שנכנים לדת יהודית, אלא שכין שטבל להיות גר ולהיכנס בדת ישראל, הרי זו מילא קבלת המצות. ויש מי שאינו מחלוקת בין קבלת מצות להודעת מצות, ולදעתו שנייהם דבר אחד ולפיכך שניהם מעכבים, אבל למעשה אינו חולק, משום שביאר את דברי השו"ע שהודעת המצות לא מעכבת, במקרה שהגר מל וטבל אח"כ בפני שלשה, משום שמילה וטבילה לשם גרות הן למעשה קבלת מצות בפני שלשה. אבל יש מי שסבירו שהוואה הודעת שכרכ' המצות ועונשן אינה מעכבת, אבל הודעת המצות גופא ומכ"ש קבלת המצות – מעכבת.

יז. גר שמתנה ואומר שמקבל עליו את כל התורה כולה חוות מדבר אחד אין מקבלים אותו, שנאמר (ויקרא ט ל'): **כאורח מכם יהיה לכם הגר, מה אורח שקיבל עליו את כל התורה כולה,** אף גר שקיבל עליו כל דין התורה. ר' יוסי בר' יהודה אומר אפילו דקדוק אחד מדברי סופרים, וכן הלה. ואפי' בדיעד אם קיבלו אותו אינו גר.

יח. על פי זה, נהוג בית הדין לאחר שהוחלט לקבל את הגר, להצרכו לקבל את כל התורה והמצות בנוסח זה: "הריני מקבל/ת על עצמי, לשמור לעשות ולקיים את כל דברי התורה המסורה לנו מפני משה רבנו, תורה שבכתב ותורה שבבעל פה, ואת כל דברי החכמים ואת כל המנהגim הכהרים בישראל, ואני מאמין/נה בך" אחד. שמע ישראל ד' אלדינו ד' אחד". ויש מבתי הדין העוניים אחרים: "ברוך, שם כבוד מלכותו, לעולם ועד". ויש ההופכים את הסדר שקדם יקבל הגר על עצמו על מלכות שמיים ואח"כ על מצות.

יט. גר שקיבל כל המצות, אבל אמר לביה"ר, שאף שמקבל עליו כל המצות יודיע שלא יוכל לעמוד בנסיוון ליהרג כשיאנסווה בדברים שהדין בהם הוא שייהרג ולא יעבור, **אעפ"כ** נחשב קבלת מצות. והוא הדין אם אומר שלא יוכל לעמוד בנסיוון אוнос של ממון, פירוש שיאנסווה לעברו על לאו או יטלו ממונו, **אעפ"כ** נחשב קבלת מצות. שקבלת חיוב המצות לקיימים, הוא בסדר חיים תקין בלבד אונם.

כ. **כ"ז שלא נודקנו לו כי"ד** שקיבל המצות בפניהם כדי לניר אותו, אף שהגר אומר שרוצה לקבל, אין שם קבלת מצות על זה.

כא. מתווך שהנרות נקראת "משפט", ואין משפט נעשה אלא ביום, לפיכך כל ענייני הגר, בין להודיעו המצות לקבלם, בין למילה בין לטבילה – צריך שייהיו ביום. לפיכך, אין כי"ד מקבלים גר, וכן אין מלים ואין מטבילים, אלא עד שקיים החמה. אמנם והוא דוקא לכתלה, אבל בדיעד אם טבל בלילה הרי זה גר ומותר בישראל, חוות מקבלת המצות שמעכבת אם אינה ביום.

כב. ראוי להת למתגיר שם עברי חדש, ע"מ שלא יקרא בשם נובייתו, גור המתגיר בקטן שנולד דמי. ויתנו לו את השם החדש בשעת קבלת המצוות או בשעת מילתו או בשעת טבילה. ולקמן יתבאר איזה שם יכתבו בכתבבה.

כג. אותן זוגות שחו ייחד כולם הגרות והיה אחד מהם יהורי, ציריכים להזהירם להפרד זה מזה מעות שהתחילה לחתוךם בהליך הגירוש, ומכך"ש מעות קבלת המצוות. ואסורים להתייחד זה עם זה, עד שיטבלו ונישאו כדת משה וישראל.

כח. גור שלא בדק אהורי, או שלא הודיעו המצוות ועונשן, ואפילו נודע שבשלב דבר הוא מתגיר — הויאל וקיים על עצמו על תורה ומצוות בפניו י"ד, ומול וטבל בפני ג' — ה"ז גור, והוא מכלל הגויים. וכתבו הרמב"ם והש"ע: "וחושין לו עד שתתברר צדקתו". ואם חור למסרו, אפילו חור ועבד עבדה זורה, הרי הוא כישראל משומד שקידושין ומצוות להחזר אברתו, דמאתר שטבל נעשה כישראל.

ובביאור דין זה ש"חוושין לו", נחלקו רובינו האחרונים. והיוiza מדבריהם:

א) גור שמתגיר לפנים ולכו כל עמו להחזיק במצוות, ואני יודעת כוונתו שגם אח"כ יהיה בעול נדה ומחלל שבת ואוכל מאכלות אסורות – אין מקבלים אותו.

ואם קיבלו אותו, י"א שאף שמקבל מצוות בפניו אינו גור. ולא שיק לומר בו "דברים שבלב אינם דברים", משום שדווקא בדברים שבין אדם לחברו דברים שבלב אינם דברים – מה שאינו כן מי שמתגיר ומקבל עליו על מצוות, אם בלבד שלא יקיים — רחמנא לבא בעי, ולא נעשה גור אף בדיעד.

ו"א שאף בגיןו, שהוא דבר שבינו ובין המקום – "דברים שבלב אינם דברים", הלך כל שמקבל בפיו את המצוות, אף אם יש חשש שבלבו אינו מתקoon לקיים את המצוות – מארח וכבר קיבלו ומל וטבל הרי זה גור.

ו"א גם גור שיש לו עילה חיונית, אף שיש לדחותו בתחילת, הרי שאם בית הדין משוכנע שישמר תוי"מ, מותר לקבלו. אך אין לקבל גרים שבית הדין חושב שלא ישמרו תוי"מ. ומ"מ שכבר קיבלו גרים ככללה, מה שנעשה עשו, אא"כ היה לבית הדין ברור באומרנא דמותה, שאינו מאמין בעיקרי הדת כאמונה באלו אחד ואיסור ע"ז, או שלא מתקoon לקיים מצוות ודעתו היה לעבור על אחד מגופי התורה כגון חילול שבת אכילת נבלות וטרפות ואיסורי נדה, ונתברר שבאמת לא קיים מצוות בפועל בסמוך לאחר גיורו, דאו גיורו בטל מעיקרו, וכן נראה עיקר להלכה.

ב) גור שהוא נראה לכ"ד שמתגיר לשם שמים, ולא נמצא עילה חיונית לגיורו, אך לא שمر מצוות אחר גיורו – גיורו אינו מתבטל וקידושין קידושין, ודינו כישראל משומד. ו"א שдинו ספק, עד זמן שתראה אהירותו, וקיימים את כל המצוות או לפחות את גוף התורה היודעים לכל.

ג) גור שמתגיר, ונמצאה עילה חיונית לגיורו; והחזק בקיום המצוות, ואחר זמן חור למסרו והפסיק לשמר מצוות – גיורו שיריר וקיים וחוששין לקידושין, ודינו כישראל משומד. ו"א שנורו מספק ודינו כספק יהודי ספק גיור, וחוששין לחומרא בכל צד; והעיקר כסברא ראשונה שдинו כישראל.

ד) גור שמתגיר ונמצאה עילה חיונית לגיורו; ונתגלה מיד לאחר גרותו שאינו מקיים מצוות כלל, ובפרט גופי תורה היודעים לכל: כשבת, ואכילת נבלות וטרפות וכיו"ב:

ו"א שיש להפקי גרותו והרי הוא גני לכל דבריו, משום דעתו שבשבוע קבלת המצוות ובשעת הטבילה פיו ולכו לא היו שווים, והוכיה סופו על תחילתו דלא מתקoon באמת לקבל תוי"מ, לפיכך אין לקבלתו כלום, דלבו כל עומו. על כן גירות כזו שנישאה לישראל, ואשת גור כזו – יוצאות ללא גט.

ו"א שдинו כספק גור ספק גיור, ויש להחמיר בו בכל צד ואין משיאין לו אשה, אבל אם קידש אשה וחוששין לקידושין, ומצריכה גט מספק. וכן חוששין לעניין יבום וחלייצה, ואין לצרפו למניין ופסול לעדרות, ואין נאמן לעניין איסורים וכיוצא"ב.

ולדעתי רבים הרי שהוא גור וראי, דמארח שהיהודים לו מקצת המצוות וקיבלו ומול וטבל – אין להפקי את יהדותו בין לקולא בין לחומרא, לעניין קידושין יבום וחלייצה וכיוצא"ב, ודינו כישראל מומר ומהווים אברתו, ואין מקרים אותו אבל גם אין מוחקים אותו באופן מוחלט.

ה) גר שנתגир לשם עיליה חיצונית, וגם לא שמרמצוות מיד אחרי גינויו, ויש אומדן דמוכחה הנמשך מקודם לטבילהו ועד אחריה שלא הייתה כוונתו מעולם לקבל עלמצוות, ועובר על המצאות בשאט נפש; או שמיד אחר טבילהו לא רצה בעליל לשמעו מיהדות והודיע על זה כל — לרוב הדעות מה שטבל אינו מועיל, וה"ז בטובל ושרץ בידו, וכל קבלת המצאות שלו אינו אלא לשחק בדיניהם, ורינו בגוי לכל דבריו.

ויש מי שאמור שדין כספוק גוי, וחוששין לחומרא בכל צד שמא היה לו כוונה לשמה ברגע לטבילהו. ובמקרה עיגון יש מקום לסמוך על הפסיקים המבטלים גרותו כלל למפרע.

בה. המקבלים גרים שידוע שלא ישרמו ולא יקיים מצאות, הרי הם מכשילים אותם ועושים להם רעה ולא טוביה, וגם מכשילים בהם את הרבים, ועוברים על "לפני עור לא תתן מכשול". אמן אם ביררו הב"ד עד מקום שידם מגעת, ועדין הם מסופקים קצת בכוונתם של הגרים, רשאים הב"ד לקבלם, מאחר שהגרים קיבלו עליהם את המצאות ואת חיוב העונשים. והכל לפי הבנת בית הדין, ואין לדין אלא מה שעיניו רואות, ואם רימו הגרים את בית הדין, עונם ישאו.

ו"א, שעל כל פנים זכות היא לנגרים שנסתפקו לכרכ' ד', שם"מ עדיף להם להיכנס לכל ישראל אף שייענשו, שכלי ישראל יש להם חלק לעזה"ב, זכות היא להם באותם המצאות שיקימו אותם, שהרי אף ב"ד אין מודיעים אותם אלא קצת מצאות קלות וחוורות, ודילמא נפיק מהם רעה מעלה. ועוד שאם יש להם בן זוג יהודי וילדים משותפים, הרי שניצולים הם מליטemu בין הגנים, וביה"ד עושים מצואה כמשמעותם להם, והכל לפי האנשים, המקום והזמן.

אמנם נראה ברור שגム לדעה זו, דזוקא אם נתכוונו להתגיר ולהיכנס לכל ישראל, אף שלא היה בדעתם לקיים מצאות בארחות חיים היומיומיים. אבל אם לא נתכוונו כלל להתגיר ולהתייה, ולא עללה בדעתם שנשתנה משחו דריש בחיהם, וכל רצונם היה להוציא תעודת גרות מחתמת נוחות במעשה תועלתי ני בלבד, הרי שעושים הם רעה להם ורעה לעולם.

בו. גרים קטנים היא מטעם שזו זכות להם, לפיך אין לקבל קטנים מואמצים, שהביאום הוריהם המאמצים היהודים להתגיר ע"ד ב"ד, אם אנו יודעים שההורים אינם מקיימים אורח חיים של שמורתתו"מ. שהדבר ברור שגם ילדם המאומץ לא יתרחק לשמרתו"מ, ואין זו זכות להיכנס לחיוותתו"מ ולהיענש עליהם כ燒וע שלא יקיים, וע"ז והאנו מכשילים את הקטן ואת הרבים.

לפיכך אם נתגירו ונדרלו ולא שמרו מעולם תורה ומצוות י"א שאין לנו גurusים להם שלוחים, שאין זו זכות להם, ואינם גרים ודינם נוכרים. וו"א שדים כספוק יהודים ספק נוכרים.

ו"א שבדייעך אם כבר נירום, מה שעשו עשי, משום שוכות היא לקטן להסתפק בנחלת ד' אף שע"ז זה יתרחיב בעונשים, שהרי עכ"פ לאחר שהוא גר — נכנים בקדושת ישראל, והוא לו שכר בעזה"ב על מעשי הטובים שיעשה אף שלא בכוונה למצואה, ועוד דילמא נפיק מיניה רעה מעלה.

ויש מי שאמור שבמקורה מיוחד ובעשות הדחק יש רשות לנגידים, אם ילמדו בבתי ספר שיש בהם חינוך לחיי תורה ושמירת מצות עם מחנכים יראי שמיים, ושניתן לסמוך על כך שההורים יתחייבו לשותף פעוליה עם חינוכו במידת האפשר ואין לעשות כן אלא אחר ידיעת המציאות ושיקול דעת עמוק.

וע"ע لكمן פרק ח' הלכה ד' בדין אב יהורי, אם יכול לנגיד את בנו מהנכarity הנשארת בנכירותה.

בו. יש מצוה להודק לגורם של מי שהם מזרע ישראל, דהיינו שהוא בן נוכרי ואביו ישראלי (ו"א דaffected מacobotio למליה יהראל בנזון הסבא וכיווץ"ב), ולקרbam בשוכה ובנחת ואין לדדק עמהם כמו בסתם גר שיש לבורך אחר מניעיו ולדוחתו לכתילה בסדר "מה ראית שבאת" וכו'. ואעפ"כ יש לבית הדין להשתכנע שהפצע לקיים את המצאות, ולהודיעו קצת מצות קלות וחוורות, ויש לו לנגן לקבל את כל דברי התורה וחיוותם.

ב痴. בן הנולדمام יהודיה ואב נכרי דין בישראל, אין צורך לטבילה וגורות.

פרק ה — קבלת נרים

מצווה על בית דין לקבל גור שבא לחסות תחת כנפי השכינה, ולגיירו בדין. ואotta שאמרו — רעה אחר רעה תבוא למקבלי גרים, לא אמרו אלא כشمישאים ומפותים אותם להתגיר, או שמקבלים אותם מיד, אבל אם הם מותאמצים להתגיר יש מצווה לקבלם, ויש לקבלם בקרוב פנים.^ג

בודקים את מניע הגנות ב. המצווה הנכונה, כшибאו הגור או הגויה תחת כנפי השכינה, בודקים את מניעיהם להתגיר: האם כוונתו לשם שמים ע"מ להסתפח לנחלת ה', להצטרכ' לעם ישראל ולאמוןתם, או שיש לו עילה ומניעים זרים — כגון שמא בגל ממון שיטול או בשבי של שורה שיוכה לה או מפני הפחד בא להיכנס לדת. ואם איש הוא, בודקים אחרי שהוא עניין נתן באשה יהודית, ואם אשה היא, בודקים שמא ענייה נתנה בבחור מבחורי ישראל. אם נמצא להם עילה, אין מקבלים אותם לכתהלה. אם לא נמצא להם עילה — מקבלים אותם.^ט

בימי דוד ולא בימי שלמה! מידי הוא טעם אלא לשולחן מלכים, הא לא צריכה ליה (דרבת פרעה לא היה מניע של כבוד וגдолת שולחן מלכים).

אמנם בಗמ' שם (עט): איתא, דברי דוד נתוספו עליהם ק"נ אלף גרים, ומתוך כך ביאר הרמב"ם שהיו מתגירים בפני הדיווטה.

וז"ל הרמב"ם פי"ג מהל' אי"ב: אל יעלה על דעתך ששמשון המושיע את ישראל או שלמה מלך ישראל שנקרה ידיד יי' נשאו נשים נכריות בגוונות. אלא סוד הדבר כך הוא, שהמצוה בוגוונות. כшибא הגור או הגויה תחתגיר בודקין איש הוא בודקין הדבר כך בר כבזמן זהה. הא איתמר עללה, א"ר יצחק בר שמואל בר מرتא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם. אי הכי, לכתהלה נמי! מושום דרב אסי, דאמר רב אסי (משל ד כד): הסר מך עקשות פה ולזות שפתים הרחק מך.

(א). נתבאר באורך בראש הפרק הקודם. (ב). ביבמות (כד): נחלקו התנאים אם מקבלים גרים שיש להם מניע זר: מתני. הנטען על הגויה ונתגירה — הרי זה לא יכול. ואם כן, אין מוציאין מידו. גמ'. הא גיורת מיהה הויא; ורמינה: אחד איש שתתגיר לשוםasha, ואחד אשה שתתגירה לשום איש, וכן מי שתתגיר לשום שולחן מלכים, לשום עבדי שלמה — אין גרים, דברי ר' נחמה; שהיה רב נחמה אומר: אחד גרי ארויות, ואחד גרי חלומות, ואחד גרי מרדכי ואסתר — אין גרים, עד שתתגירו כבזמן זהה. הא איתמר עללה, א"ר יצחק בר שמואל בר מרטא משמיה דרב: הלכה כדברי האומר כולם גרים הם. אי הכי, לכתהלה נמי! מושום דרב אסי, דאמר רב אסי (משל ד כד): הסר ת"ר: אין מקבלין גרים לימות המשיח; כיווץ בו לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה. א"ר אליעזר, מי קרא? (ישעיהו נד) הנה גור יגור אפס מאותי מי גור אתה עלייך יפול, אבל אידך לא.

עוד מבארות הgam' שם פרק העיל (עו): שתיקנו שלא לקבל גרים ביום דוד ושלמה אלא במקרים חריגים, מתוך ההנחה שרבים ירצו להתגיר שלא לש"ש, כי — אם מחמת הפחד או הנוחות וההטהה שהטיב ד' לישראל ביוםיהם הם. וז"ל הgam': ויתחנן שלמה את בת פרעה מלך מצרים (מלכים א, ג) — גיורי גיירה. והוא לא קיבל גרים לא

לכלת אתה ותחדל לדבר אליה.
לפיכך לא קיבל בית דין גרים כל ימי דוד ושלמה. ביום דוד שמא מן הפחד חזרו, ובימי שלמה שמא בשבי המלכות והטובה והגדולה שהיו בה ישראל חזרו. שכל החוזר מן הגוים בשבי דבר מהబלי העולם אינו מגרי הצדקה.

נשותיהם אע"פ שנגלה סודן.

אלא דיש המבאים והכיסי ס"ל למורדי, דאם לא ראיינו שהם מיישרים דרכיהם – אינם גרים גמורים. ולא אמרו כלל גרים הם אלא כשתוכונים גם לשם שמיים אף שמתחלת עשו לשם אישות וכדומה. אבל אם נתברר שלא התגיר אלא לשם דבר אחר בלבד אין זו גרות כלל, ואף הגרים שנתגירו בימי דוד ושלמה לא היו אלא גרים גוררים (וכ"כ התוס' שם כד: בשם יש ספרים שגוררים כן בגם'), ולקמן יבואר דין זה בהרבה.

ורשי"י בע"ז (ג): כתוב דלא קיבלו, דמשום גדולתו של ישראל קא עברי. וכ"כ בבית הבחירה לרביינו המאירי יבמות מז. שהגוי כשבא להtaggorim צרכיון אנו ליזהר שנבדוק ונפשפש בעניינו אם שום סיבה גורמת לו להtaggorim ושאין עיקר כונתו לאמונה.

ובבמota (קט): איתא, דיתרחק אדם משולשה בדברים וביניהם מהא דאר"ר יצחק, Mai d'ktib: "רע ירווע כי ערב זר" (משליליא)? רעה אחר רעה TABA למקבלי גרים. וכרי' חלבו, דאמר ר' חלבו: קשים גרים לישראל כסחת בעור. ופירש רביינו המאירי שם: לעולם יהא אדם נמנע שלא לקבל גרים אלא אם כן אחר בחינה גדולה על הדרך שהתחבר, שמא מתוך אי זו סבה הם מתגוריים ואין כונתם נקייה מכל וכל. וכשנתגוריו ופרחה סיבותם הם מקילין בדקוקי מצות ישראל לישראל למדים מהם, והוא שאמרו קשים גרים לישראל כסחת.

והשוו"ע (ר Sach, יב) העתיק את דברי הרמב"ם, דמי שבא לפניו להtaggorim בודקים שמא בשביל תועלת בא להtaggorim, ובודקים אחרי שמא בגל ממון שיטול או בשביל שורה שיזכה לה או מפני הפחד בא ליכנס לדת. ואם איש הווא, בודקין אחרי שמא עניינו נתן באשה יהודית. ואם אשה היא, בודקין אחרי שמא עניינה נתנה בבחורי ישראל.

עוד אמרו שאין מקבלים גרים לימות המשיח, וע' ב מהדר"ל (נצח ישראל פמ"ז) הטעם, דביבמות המשיח כבר יצא העולם לפועל השלמות ושוב לא תהיה השתנות, הן לטוב הן למוטב.

ואעפ"כ היו גרים הרבה מתגירים בימי דוד ושלמה בפני הדיוות, והיו ב"ד הגדל חוששין להם: לא דוחין אותן אחר שתבלו מכ"מ, ולא מקרובין אותן עד שתראה אחריהם. ולפי שגיר שלמה נשים ונשאן, וכן שמשון גיר ונשא, והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי ב"ד גיירום, חשבן הכתוב כאילו הן עכו"ם ובאייסרון עומדים. ועוד שהוכיח סופן על תחלהן שהן עובדות כו"ם שלhn ובנו להן במות, והעליה עליו הכתוב כאילו הוא בנאן שנאמר אז יבנה שלמה במה, ע"כ.

ונחלקו בזה המ"מ והכ"מ אם נתגירו בפני ב"ד הדיוות או בפני הדיוות ממש: המ"מ ביאר, דמתוך דברך העREL (עו): מיבור דלא קיבלו גרים בזמן דוד ושלמה, אך בדף עט ע"ב אמרו שבימי דוד נתפסו עליהם ק"נ אלף גרים, ביאר הרמב"ם שבב"ד הדיוות היו מגירין אותם, ובידייך כולן גרים.

אבל הכ"מ פlige, וכותב דמדכתב הרמב"ם "בפני הדיוות", ולא כתוב בפני ב"ד הדיוות, דאנן ע"ג הדיוות אנן כדאיתא בסוף גיטין (פח): על ב"ד שבזמן הזה, מ"מ אין מקבלין אותם בב"ד דידן. אבל אם קיבלו אותם הדיוות שאינם ב"ד – הרי הם גרים. וכ"כ המרՃי בהגות פרק החולין, דמי שבא להtaggorim וידוע לנו שבשביל דברם עושים אין לקבלם, והביא כמה ראיות לדבר.

והרב המגיה בכל"מ, הצדיק את דברי המ"מ שם, וס"ל דמי שקיבלים לא היו סתם הדיוות, אלא ב"ד של הדיוות. וזה: ואני בעניין אומר שיפה דקדק, דמדכתב רביינו והיו ב"ד הגדל חוששים להם, מכל דבפני הדיוות דכתיב בפני ב"ד הדיוות הוא, ע"כ.

ואני בעניין נ"ל שאין להכריח כן ברמב"ם, שהרי אחר כך כתוב "והדבר ידוע שלא חזרו אלו אלא בשביל דבר, ולא על פי ב"ד גיירום", הרי שאמר סתם "ולא עפ"י ב"ד" דמשמע ב"ד הדיוות, ולא אמר "ולא עפ"י ב"ד הגדל".

מ"מ יוצא, דברייך אם טבלו בפני שלשה נעשו כישראל, ואפילו חזרו ועבדו עבורה זורה הם כישראל מומר, דלכן קיימו שלמה וشمשון את

גר שלא בדקן אחריו ומיל וטבל הרי זה גר ג. גר שלא בדקן אחריו ומיל וטבל בפני ג' הדירות הרוי זה גר, אפילו נודע שבשביל דבר הוא מתגיר, הוואיל ומיל וטבל יצא מכלל הגוים.^ג

אם כי' בטוחים בהם שסופם לעשות לשם שמיים, מותר לקבלם אפילו אם ד. כתבו הפסקים, שאם בית הדין בטוחים בהם שסופם לעשות לשם שמיים, מותר לקבלם אפילו אם לאום להtagiyir בשביל דבר אחר, כגון לשם אישות או על מנת שתחשימי כהן גדול או ע"מ שתלמידני את כל התורה יכולה על רגלי אחת.

וכן במקומות שבית הדין בירור ככל יכולתו ועדין נשאר (בקצת) ספק האם המניעים אמיתיים לשם שמיים או שיש מניע זר — רשאים לקבלם, משום שיש יותר אחריות בדוחיהם מהם שיש בקבלהם. והכל תלוי לפי ראות עיני בית הדין.^ד

(רשח הי"ז) פסק כהרמב"ם דכלם גרים הם, וע' בהערה הקודמת.

(ד). עפ"י הגמ' בשבת (לא). באותו גרים שבאו להtagiyir לפניו טמא ויהלל.

וכתבו התוספות ביבמות (קט): "רעה אחר רעה תבא למקבלי גרים" — אמר ר"י דההינו היכא שמשיאין אותן להtagiyir או שמקבלין אותן מיד אבל אם הן מתאמצין להtagiyir יש לנו לקבלם, שהרי מצינו שנעושו אברם יצחק וייעקב שלא קבלו לתמן שבחאתה להtagiyir והלכה והיתה פולגש לאלייפז בן עשו ונפק מינה עמלק דעתרנו לישראל כדאמרין בהגדת חלק (סנהדרין צט). וגם יהושע קיבל רחוב הזונה ונעמה ורות המואביה. ובריש פרק במה מדליקין (שבת לא). שגיאר הלו אותו שאמיר גיירני על מנת שתחשימי כ"ג, והואו דעל מנת שתלמידני כל התורה יכולה, ואעפ' שלא היו מתאמצין להtagiyir יודע היה הלו בהן שסופם להיות גרים גמורים כמו שעשה לבסוף.

ובתוס' הרא"ש (שם) כתוב מתאמצין היו להtagiyir על דבר זה, וסמך על חכמתו שיחזרם למوطב ויקבלו עליהם דין גרות.

עוד כתבו התוס' שם (בד): על הא שלא קיבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה — דמאיתי הגיטי ובת פרעה דבימי שלמה לא קsha דמידי, הוא טעם אלא משום שולחן מלכים והני לא צרכתי. וההיא דפ"ב דשבת (לא). ההוא דעתא לקמיה דהלו ואמר גיירני ע"מ לעשות כ"ג בטוח היה הלו דסופה לעשות לשם שמיים. וכן היה

(ג). רמב"ם אי"ב (פי"ג הי"ז), ומ庫רו ביבמות (בד): המובא בכיוור לעיל סק"ב. ואיפסقا הלכתא דלא כרבי נחמייה שאמר שאינם גרים אא"כ נתגירו לש"ש, אלא כרב יצחק בר שמואל בשם רב החולק על ר' נחמייה, ואומר דהלהה בדבריו האומר כולם גרים הם.

ובחידושי הריטב"א שם: דגמרא גמיר לה דרבנן. פליגי על ר' נחמייה, וסתם מתני' קרבען הוא. והקשו בתוספות כיון דגרי ארויות גרים הן לרבען, למה אמרו שהם (הכותמים) כגוים למ"ד גרי ארויות הם, ותירצ'ו דשאני התם שהכתוב אומר עליהם ואת אלהים היו עובדים לומר שלא נתגирו בלב שלם מעולם ולא קבלו עליהם, ומאן דמכשר התם סבר דעתגיריו בלב שלם אלא חזרו לسورם, אבל הכא כיון דעתגיריו וקבלו עליהם, חזקה הוא DAGGAV ANONSIYHO גמרו וקבלו, ואע"ג דמחמת האונס הוה, גרות הוא אל'בא דרבנן.

אבל בהגחות מרדכי ביבמות שם (פ"ד סי' ק) כתוב שאין מחלוקת תנאים בדבר, ואם לא ראיינו שהם מיישרים דרכיהם אינם גרים גמורים, ואין לקבלם אא"כ סופו בטוח שהוא לשם שמיים. דלא אמרו כולם גרים הם אלא כשמתקוונים גם לשם שמיים ומיישרים דרכיהם אע"פ שמתחליה עושים לשם אישות וכיווץ"ב, אבל אם נתרור שלא התגир אלא לשם דבר אחר בלבד אין זו גרות כלל, והביאו בכ"מ (פי"ג מאיס"ב הט"ז).

ויש קצת לעין, משום דהכ"מ הביא דבריו ע"מ לבאר את הרמב"ם, ויש ליישב. אמנם השו"ע

ס"ס רס"ח, שגם אם וראוי היה שלא לשם שמים, וגם הב"ד ידעו זאת ועבورو וקבלו, הוא גור גמור ככל דיןיו. ומכ"ש אם הב"ד בא לזה מחלוקת סמכו על שקרו וchosבו שאמת עמו, אז גם קלה דקרה הנ"ל אין להם. ואמנם נשפטה לאידך צד, אם אין מאמנים אותו ודוחים אותו, ובאמת הוא גור צדק, ויש לו הארעה קדושה באיזה זכות להיות גור גמור ולבנות בתים נאמנים בישראל, כמו העבדה דתמנע, עד כמה מכשול זה מגיע. יש לראות, וכי ס"ד דהאבות הקדושים דחו תמנע על לא חמס בכפה, הלא אברהם אבינו עשה פעולות לגיאר, וכי ידחה אותה בבקשתה? אלא וראוי שהיה להם מציאות איזה רועטה בה, ששפטו מכח זה שאין רצונה לש"ש, רק לאהבת גדלות האבות או זולת זה איזה נגיעה.

ואמנם טעו בזה, והיה להם לעשות כהלו וכו' עין שהבין שלבסוף יעשה לש"ש, וככאשר כן היה לבסוף, ונענשו האבות ע"י חטא זה, שנולד ממנו מלך שהוא מולד לישראל עד עת קץ. א"כ האחריות שיבטל נפש טוב, יותר סכנה זו לקל אינו ראוי, לנ"ן וראוי יש להקל. ואשר אהוב נערה, אין בזה ביטול על האמירה שעשויה לשם שמים, דלמא זה וזה בידו ודפח"ח.

ודבריהם הם היפך דברי הבית שעריים (חלק יורה דעה סימן שסא) שכותב: ואין לדחק מדברי הג"מ הנ"ל דוקא בידוע לנו שימוש תועלת עושים הוא דין מקבלין אבל מספק מקבלין, דמראיות שהביא שם מוכח דאפשר מספק אין מקבלין וכמ"ש שם אח"כ בטוח היה שטוף לעשות לש"ש אבל אם אינו בטוח מספק אין מקבלין. ולפ"ז ציל מש"כ תחילת בידוע לנו שבשביל תועלת דבר הם עושים הינו רק שידוע לנו דבר תועלת שיש לתלות בו כמו בימי דוד ושלמה אז אין מקבלין אותן אפי' אומרים שאין עושים לתועלת, משא"כ בשאין התועלת ידוע וגם אחר בדיקה לא נמצא עילה שיש לתלות בה שלתועלת זהה הוא מתגיר, אין חושין שמא יש עילה שאינו ידוע לנו. אבל כל שנמצא עילה שיש להסתפק שהוא מפני תועלת זה הם מתגירים, אין מקבלין אותם.

אבל כהרב אליהו גוטמאכר והאהיעזר כתוב

ההתכלת (מנחות מד) דאתיא לקמיה דרבנן ע"מ שאנסה לאותו תלמיד.

וכ"כ בהגמ"ר לדף קט (ס"ק ק), ועפ"י זה כתוב הב"י בסyi רסה (ס"ק ז) דמכאן יש ללמד דהכל לפי ראות עיני בית דין. וכ"כ בהגה' דרישא, וכ"כ הש"ך שם (ס"ק נ), וכ"כ באחיעזר ח"ג (ג). ב).

וע' בשווית בית יצחק (י"ז ח"ב ס"ק אות ז) כדייך ממש"כ הרמב"ם הל' א"י"ב פרק יד: "כיצד מקבלין גורי הצדקה, כשהיבוא אחד להtagiyar מן הנכרים ויבדקوا אחורי ולא ימצאו עילה וכו'" ולא כתוב ויבדקו אותו, משמע דין להסתפק במטען תשובות גרידא של המתגיר שכונתו לשם שמים, אלא צריך שישימו עינא פקיחא בדבר כוונתו האמיתית שלא תהיה לשם דבר אחר.

ובאהיעזר שם כתוב: והנה יש לי מקום ספק, באופן שלא נתרבר לב"ד ויש מקום להסתפק אם יש לו כונה לשם אישות אם מקבלים אותו. דאפשר דודוקא בנתרבר לב"ד שיש להם עילה אחרת אין מקבלים והוא דבודקים אחורי לתחילת מספיקא, משום דכל היכא דאי"א לבורי מבררין ואין לב"ד לקבל בלי בדיקה. אבל היכא שבקרו ולא נתרבר להם ויש מקום להסתפק שכונתו בלב שלם, כיוון דבדיעבד הלכה דכלם גרים הם ורק לתחילת אין מקבלים אותו, היכא דמסתפקים מקבלים אותו הכל ספק דרבנן להקל ע"כ.

ובתש"ו רבי שלמה אייגר (י"ז ס"י ל) כתוב דלקבל גרים משום דבר אחר אינו אסור תורה ואין אייסור דרבנן, דהא מקשין עליה דשלמה שגיר בת פרעה, ונראה שהוא מדברי קבלה והביאו בספר גרא"ב.

גם בשווית רבי אליהו גוטמאכר (ס"י פז) כתוב: היכא שיש ספק אם עושה לשם שמים או לא (כגון לשם אישות ע"ש), יש לכל בעל הוראה יותר לצדך לקבלו מליחקו, ובעוד שאין בירור שאין עושה לשם שמים מקבלו לקבלו, דיש יותר אחריות בדיחה מהה שיש בקבלת, אם הוא שלא כדין. דנחזי אין; אם מטעה אותנו שאמר שהוא לשם שמים והוא שקר ועיין' קבלו אותו, מה הרעש הגadol, הא מבואר ביבמות כד ובשו"ע

גוי הבא עם ישראלית וכן גויה הבאה עם ישראלי החיים יחד חי אישות ובאים להתגיר. גוי הבא עם ישראלית המיוודת לו, וכן גויה הבאה עם ישראלי שייחדר לו, וכן אותם החיים ביחד חי אישות בדרך נשים נשואים – ובאים להתגיר; וא"פ שמייקר הדין היה ראיו שלא לקבלם ליהדות ולהפרידם וזה מזה – היה שמייקר שיש לקרבם במקומות הצורך, ולהציל את הישראלים מאייסור לאו ד"ל לא תחתנן בס" ועוזן נשג"ז ומאייסור כרת מדברי קבלה, וחילול ה.

ועאכ"ו כשייש להם ילדים, יש מקום לקרבם באופן שילדיהם יקבלו חינוך לשמרותתו"מ, וכזה נצל את הילדים בני היישאליות מהחינוך קלוקל, ומטהר את זרע ישראל בני ישראל. ע"ז והוא יש בידינו גם למעןו התבוללות שלהם בבני ישראל, ולהוציאו גע התערובת שהוא גע ממאיר בכרם בית ישראל. והכל לפה ראו עני ב"ד.

לפקך אם ראו בית הדין שיש מקום להיזיק להם, עליהם לודוא שניי בני הזוג, מקיימיםתו"מ; לשמורת שבת, כשרות, צניעות וטהרת המשפה, תפילות ותפילין. שהרי דבר ברור הוא, שכמעט איז אפשר למתגיר לקיים את המצוות הנ"ל כשבן וגנו אינו שומר את המצוות בעצמו.

ישראל נהפך לאויב ישראל בנפש, כמו שההיסטוריה מעידה על זה בהרבה מקרים והרבה דורות. וגם אם לא נחש ונאמר אילך החבל אחורי הדלי, מכל מקום לבנייהם ודאי שאנו חייבים לקרבם, לא מביעיא אם הם בני ישראל שבניה הם ישראלים גמורים, אלא אפילו אם הם בני גויה הרי מזרע ישראל ההמה.

ואלה הם בבחינת צאן אובdot, וירא Ancni שם נדחה אותם לגמרי על ידי זה שלא קיבל את הוריהם לגורות נתבע לדין ויאמר לעלינו: את הנדחת לא השיבוותם ואת האובדת לא בקשתם (חזקאל לד), וגדולה היא תוכחה זאת מאותה התוכחה של קבלת גרים (ו"ד סי' רס"ה סעיף י"ב). ועל כגן זה נאמר: הרי מחשב הפסד מצוה כנגד שקרה ושכר עבירה כנגד הפסדה (אבות פ"ב מ"א). מטעם זה הני אומר, מוטב לנו שלא נسور מדברי רבותינו שמסרו הלכה זאת לפני ראות עני הדיניים שכונתם לשם שמים. עכ"ל. ודבריו אלו מיוחדים הם במינם ויתבררו עם יתר גודולי האחرونinos לקמן בקונטרא מיוחד.

(ה). הרמב"ם בהל' איסו"ב (פ"ב) ביאר את האיסור האיסורים שיש בחוי אישות עם גוי וגויה שיש בעיללה לגוי וגויה, ע"ש באורך ובנו"כ שביארו בעיללה את שאר השיטות. ובלשונו הזהב כתוב בהלכות לגוי ו-ח: לא פגעו בו קנאים ולא הלקחו בו י"ד, הרי עונשו מפורש בדברי קבלה שהוא בכרט, שנאמר: כי חלל יהודה קדש י"י אשר אהב ובבעל בת אל נכר יכרת י"י לאיש אשר יעשה עדר ועונה. אם ישראל הוא לא יהיה לו עדר בחכמים ולא עונה בתלמידים, ואם כהן הוא לא יהיה לו

בשות' פסקי עוזיאל בשאלות הזמן (ס"ה), ובא אף בדברים חריפים מאלו, ז"ל: בעניין קבלת גרים מחדש מעכ"ת מסבואר לומר שבזמן הזה שאנו רואים וידעים והדבר מפורסם וגלי שרובא דרכם דגרים אין שומרים מצות התורה אפילו לזמן קצר, הלך אין לקבל בזמן הזה. ואני דעתני אם כן נעלת דלת בפני גרים שלא קיבל בישראל גרים כלל אפילו אם יתברר בהחלטת שהוא מתגיר לשם שמים. אבל מדברי רבותינו ז"ל למדנו שמצוה לקבל גרים ולהכניהם תחת כנפי השכינה, לפי שהקב"ה אוהב גרים וצווה על הונאתן (יבמות קט: תד"ה יע). ואל תשיבני ממ"ש שבימי שלמה לא קיבל גרים, שהרי כתבו התוס' ד"ה לא וכו' וההיא דפ"ב דשבת וכו' בטוח היה הלו בסופו לשם שמים, מדבריהם מוכח דסופו לשם שמים סגי ע"פ שאין סופו לקיים מצות התורה, ועכ"פ בסופו לקיים סגי ע"פ שלא יקיים סמוך לגורותו. ולפי מסקנתם זאת יוצא שגם ביום דוד ושלמה קיבל גרים שידעו בהם שסופם לשם שמים. וגדולה מזו אמרו רוז"ל: לא הגללה הקב"ה את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו אליהם גרים שנאמר: וזרעתייה לי בארץ. כלום אדם זורע סאה אלא להכניות כמה סאים (פסחים פ).

ובודרנו זה אחראית וקשה מאד נעלת דלת בפני גרים לפי שהיא פותחת שערם ורחבים וdochפת אנשים ונשים לישראל להמיר דתם ולצאת מכל ישראל או להטמע בגויים, ויש בזה משום זהה רוז"ל: לעולם תהא שמאל דוחה וימין מקרבת (סיטה מז). ואדם מישראל שנטמע או שנדהה

כמו כן אין מקבלים אותן אלא בתנאי שלדייהם יעברו ללמידה בחינוך ובמקומות עם אוירה המאפשרת שימירה וקיים של תורה ומצוות. משום שאם הילדים גודלים, הרי שמצד קבלתם את המצאות בעצמם הם צריים חינוך לחיי תורה, ואם הם קטנים הרי שקבלתם ליהדות היא על דעת בית הדין, שהוא אביהם של הקטנים. ובזה יש גם אומרنا על רצינות כוונתיהם של ההורים לקבלת המצאות, ובכל הדברים הנ"ל אין לב"ד אלא מה שעיניהם רואות. וע"ע לquam במא שכתבנו בפרק זה הלכה כ"ז ובפ"ח ה"ד, שם ה"ו בסופה.

ממ"ש הנמק"י: הנטען על השפהה וכיו' כלומר שטוענן עליו דברי לעז מזו השפהה וכיו' לא ישאנה משום לעז שלא יאמרו אגלאי מילתא למפרע שאמת היה הקול הראשון וכיו' ואם נכנס לא יוציא דמשום זונה לא מפקי.

ולא דוקא רנה אלא אפילו בא עליה בודאי, וบทוספתא קתני לה הכى בהדייא, ע"כ. הרי שההנומי יוסף סובר דמתניתין דקתני נטען לאו דוקא, אלא אפילו בא עליה דין הוא שלא יכנס לכתהלה ואם נכנס לא יוציא, וכ"כ בשווית תורה חיים למהרחה"ש ח"ג סי' מד ובשוית משפטינו עוזיאל ברך א – יורה דעתה סימן יד, וספר אהלי אהרון סי' לה-לו ועוד חבלי פוסקים, ודלא כמש"כ בתשו' הרב נחמיאס סי' מה. וע' באוצר הפוסקים סי' יא ס"ה עוד כמה פוסקים דהכי סבירא להו.

ובשוית הראים (ס"י מ"ז) מבادر טעם אחר אה דlatent לה לא ישאנה, דהוא מעין קנסא אה דנסאה בעבירה עי"ש, ומכיון שלא קנסו בזה אלא לכתהילה, א"כ ה"ה אף בודאי בא עליה. ועפ"י דברי הראים הנ"ל כתוב בשווית צין אליעזר חלק ייח סימן סה, שאפשר לומר שגם רשי' ז"ל ס"ל דאיפלו בודאי בא עליה לא יכנס רק לכתהילה, משום דלא קנסו כ"א לכתהילה. וזה שסביר הטעם של הסר מך עיקשות פה, משום לעז שלא יאמרו אמת היה הדבר, הוא משום לדכוורה כשרק נטען ולא נחברו הדבר הרי אין מקום לקנסו, דהרי לא נתרור שנשאה בעבירה, لكن הוצרך לבאר הטעם שגם בכ"ג קנסותו דהוא משום לעז.

ויש שהבינו בדעת רשי' להיפוך, דוקא באיכה חشد לא יכנס ואם נכנס לא יוציא, אבל אם ידענו בברור שבא עליה בגיןה, איפלו כניסה יוציא. וכך הבינו הרמב"ן והרש"א (בחידושיםם ליבמות) בדעתו, דמתני' דוקא קתני

מגיש מנהה לי"י צבאות. הנה למדת שהבויל גודה כאילו נתחנן לעבודה זהה, שנאמר ובעל בת אל נכר, ונקרא מחלל קדש ה. עון זה – ע"פ שאין בו מיתה כי"ד אל יהיו קל בעיניך, אלא יש בו הפסד שאין בכל העיריות כמותו, שהבן מן העיטה בנו הוא לכל דבר ובכלל ישראלי נהשכ ע"פ שהוא מזור, והבן מן הגודה אינו בנו, שנאמר: כי יסיר את בנק מארתי, מסיר אותו מלהיות אחרי יי". ודבר זה גורם להדבק בגויים שהבדילנו הקב"ה מהם, ולשוב מהר כי"י ולמעול בו. ע"כ.

ב. באיסור הנחישד על בעילת גודה תנתן בפ"ב דיבמות (כד), שהנחישד על בעילת גודה אסור לשאתה לאשה, ווז"ל המשנה: הנחישד משפהה ונכנית ונתגירה ונשתחררה לא יכנס, ואם נכנס לא יוציא. וכ"פ בשוו"ע אבה"ע הל' אישות (יא ה): הנטען משפהה ועובדת כוכבים ונtagירה ונשתחררה לא יכנס, ואם נכנס לא יוציא. גירושה, אסורה לחזור לו אלא אם כן היו בנים ממנה (כ"י בשם הרשב"א).

ומפרש בಗמ' טעמא דאסור לכנות, משום דבר אסי דאמר הסר מך עיקשות פה, ופרש"י טעמא דמתניתין משום דאותו לאחוזה אותו לקלא קמא, ע"כ. ככלומר שבזה שהוא נושא מה חזק את החשד שנבעלה לו קודם לכך. ומשמע לכואורה מדבריו, שאם ידענו בברור שבא עליה בגיןה מותר לכנס לכתהילה, שהרי בכ"ג אין כאן חשש דעתיק לאחוזה לקלא קמא.

אולם בתוספתא דמכלתין (פ"ד) גרשין: ישראל הבא על השפהה ועל העכו"ם וכיו', הרי שגם דמתני' רבו תא קתני, דאיפלו בנטען דהחשש הוא דأتיה לאחוזה לך קמא אסור לכונסה לכתהילה ואין צורך לומר בא עליה, שכל שעיה שייראו אותם נשואין תהיה עליו עיקשות פה ולזות שפטים על חטאתו אשר חטא. וכן מוכח

אם נכנס לא יוציא, ונסתיע מ"ש מרן החיד"א בספר חיים שאל (ח"א סי' מ"ט) ע"ש. והרב עוזיאל חולק, וכותב דאין זה מסתבר, משום דנסואין בגיןותיהם كانوا אינם, ובעליותו בעילות איסור הם, ובעת שנודדק לו לסדר לו חוי'ך הרי הוא כנושא אותה לכתלה.

והביא שם את דברי ספר עבודת השם (לגאון מרבי סלוניקי אה"ע סי' ד') שהוכיה מדברי הרשב"א בתשובה (ח"א סי' אלף כ"ה, וח"ה סי' רמ"ב), שגם בנדונו שהיו נשואים בגיןותם לא יכונס לכתלה, אלא שהוא ז"ל אסיק וכחוב דכיוון שלדעת ר"ת מוכרים אלו לומר כדעת החיים שלא אם היה נשואה בגיןתה מותר לו לקימה ולכונסה אחר גרותה אע"ג דהרבש"א חולק ע"ז, אולין ל科尔א, כיון שהוא דרבנן וספקו להקל.

יוצא לפ"ז עכ"פ, שלדעת הרשב"א אסור לבעה היהודי של גירות זו לישאה לאשה אחרי גרותה. אבל בש"ת אגדות משהaben העוזר (חלק א סימן כז) כתוב בעין דברי הישא ברכה, וכותב דגם לטעם הנ"י וגם לטעם הרשב"א, אם גרו יחדיו בפרשומם בגיןתה ואח"כ נתגירה דליך איסור לשאתה זו"ל:

לכוארה קשה טעם הנ"י שאסור אף בבא ודאי עליה, והביא זה מתוספתא דלא כדמות מרשי"י שرك בנטען אסור משום הספר לזרות שפטים שלא יחזקו לקלא קמא ולא בבא שהאמת הוא כן.

ובארתי שהאיסור דבבא בודאי הוא מדין אסור לפרשם החטא שאיתא ביוםא דף פ"ז, וכן אין שיק זה אלא בבא דרך זנות שהוא בצענא, שהוא האופן שאסור בוידיוי דתשובה. אבל דרך נישואין גרו יחר בפרשומם גדול כאיש ואשתו והולידו בנים, אין לך מפורם גדול מזה שمفorsch ביוםא שמותר לפרשם החטא בוידיוי, וממילא לכיכא איסור משנשאה.

ואף להטעם שכתו הרשב"א והרייטב"א שם שהאיסור בבא ודאי הוא דהלוות שפטים הוא שיאמרו דלא נתגירה אלא לשם זנות וזה לא נכנס אלא לשם זנות עיי"ש, ג"כ לא שיק בהחזקה כל העת לנשואה מצד דיןיהם, וגם עתה אף כשלא נתגיר יחזקקה לנשואה מתחילה ולא הייתה צריכה צריכה להtagir בשביל זה. ואחרי

הנטען, אבל אם בא עליה בודאי אפילו אם נכנס יוציא, כדאמרין משום רנונ רפה (שם כה). אבל בודאי בא עליה שאינו רנון של חזד, אפילו אם נכנס יוציא. וכך הקשו על פרושו מהתוספתא דתני בא על השפהה וכו', וכך פירושו דמתניתין מירי אפילו בודאי בא עליה, ואסור לכונסה משום לזרות דידיה ודידיה שייאמרו משום זנות נתגירה ומשום זנות נשאה. והוא דאמרין לטעם ומה שום רנון לא מפקין הכל קאמר: משום רנון קול לעז שאין בו אסור גמור לא מפקין מינה, עתת"ד.

ולנדון דיין יוצא מהאמור, דהנחה על הגوية אסור לכונסה משום הספר מפרק עקשנות פה, ואם כנסה לא יוציא. וכל זה בנחה עליה, אבל אם-node שבודאי בא עליה בגיןה, י"א בדעת רש"י שלא יוציא, ויב"א (רמב"ן וושב"א) שיוציא.

ועוד נ"מ בין השיטות הביא בספר מצפה אריה (תניא י"ד סי' מ), דלרש"י דוקא היכא שהקהל יוצא עליהם שזינו יחד, אבל אם היה רק קול שיש אהבה יתרה ביניהם ולא יותר, ולא ראו עליהם שום דברים מכוערים, לא נחש בכלל הנטען על האשא, וליכא חשש לזרות שפטים. אבל לרשב"א כל שישנו חשש שהיא מתגירת בשביל שתוכל להינsha לו, הו בכלל נתען, ולכתלה לא תינsha לו משום לזרות שפטים.

ולдинא פסק הגאון מוהר"ח צאנז בש"ת חאה"ע ובתשורי שואל ומשיב (מהדורות ח"ג) דאסורה לכונס, כמו שאסר הרשב"א יעוויש. ובש"ת דברי חיים בנידונו מסיק לבסוף לצד, דבօפן שיש לחוש כדי שלא ליתי לידי עבירות חמורות מתיירין איסור קל, ובפרט בכ"ג בדבר עבד לא יצא אין מוחין בדבר, אך לא להתר לכתלה, רק אחרי הסכמת הרבענים באותה מדינה. ע"כ. ויוצא לנו עכ"פ, דגם לפי דברי הדברי חיים יש לנו פתח לדיוון להיתר לפי ראות עיני בה"ד בהתאם למקרה שלפניו.

והרב עוזיאל הביא את תשובה מרן ג"ע הריאש"ל ישא ברכה (בספרו ישא איש אה"ע סי' ז) שנשאל בזה, וכותב להתרה לבעה יהראל לקימה אחר גרותה, משום דכיוון שהיתה נשואה לו כדינם אין כופין אותו להוציא, וכמ"ש במתני

באם עושה איסור חמור על ידו, וכךן הא אינו עובר איסור נשג'ז על ידינו, רק על ידי יצרו הרע. וג'ז רק בלא פשע, כמ"ש כ"ז תוס' שם ובעירובין (לב וכד), וכךן הרי הוא פושע ומورد ועובד בمزיד.

ואפשר Napoli כיון שהוא חשוד על נשג'ז שהוא חמור בעיניו הבריות חשוד לפחות ממנו בעיניו הבריות, ועיין ש"ך (ס"ק י"ט סק"ב). ובגיוותה ליכא איסור נדה מDAO', כמ"ש תוס' נדה (לב ד"ה ר' מאיר הוא), מהא דנדה (לה) ושבת (פג), ולכשתגיאיר עברו על איסור נדה דאוריתא שהוא בכרת, ועיין ברמב"ם (אי"ב פ"יב, הל' ב, ז).

עוד כתוב האחיעזר שם, דאף שיש חשש שאם נרחה אותה תלך ותתגיאיר אצל רפורמים, מ"מ אין לנו לחוש לכך, ועל הב"ד להזדקק רק ואופנים המבוירים בפסקים להלכה, זו"ל: ולענין הלכה, בפשוטו נראה שאין לב"ד כשר לקבללה לגורות כיון שכונתה לשם אישות, וגם אחר שנתגירה אסורה לו מצד נתען על הנכricht ונתגירה דלא ישאה. ומה שהחשש מעכ"ת שמא תבוא לפני רעפארםער, אמרת הדבר שהו הersh גדול שאצל רעפארםער לא תהיה הגירות כדת [...] מ"מ אין לנו לחוש לזה, ועל הב"ד כשר להזדקק רק ואופנים המבוירים בפסקים להלכה.

והנה בדבר התקנה המפורטת בדורות אמריקה, ד. דבר התקנה בארגנטינה ובאגפיה, של הרה"ג דבר שאל שתהוון שלא לקבל גרים, לרוב משומם שהגיורים היו לשום אישות בלבד שום כונה לקיימים מצוות שהשיב מן הגראי"י קוק בדעת כהן (עניני יורה דעתה סימן קנד).

הגעני יקרת מכתב קדשו, בציורף ספריה דמר לקיים דבר שאל. וראיתי מלכים מדיניות דינא דקשות להטייר מכשול מדרך עמנו בדבר מקבלי גרים שלא כדת וכשרה, אשר עליהם בודאי נאמרו דברי חז"ל הקוזחים רעה אחר רעה תבא למקבלי גרים כיבמות (קט): [...] ואע"ג דקייל כמו"ד כולם גרים הם ביבמות (בד), ונכלל בזה ג"כ איש שנתגיאיר לשום אשה ואשה שנתגירה לשום איש, נראה מדברי התו"ס חולין (ג:) ד"ה כסבר, ודחתתו יבמות שם ד"ה הלכה, דהינו

שנתגירה מכיוון שעטה יכול לישאה כדין, מ"ט יחשדוهو שמחזיקה לזנות ללא קידושין ע"כ.

וכן הבא באוצר הפסיקים אבה"ע הל' אישות (יא, ה) את תשוי' הג"מ שלמה נתן קווטלר דכתוב ג"כ דלטעמו דרש"י אין כאן חשש דהסר ממן עיקשותה זה ולוות שפטים מאחר DIDOU הוא, ומ"כ הנמ"י דafilו בעל בודאי אין מוציאין בדיעבד וממילא דלכתחילה בכח"ג אסור, י"ל דהנמ"י אידי כשהידיעה על הביאה היא עפ"י עדים, אבל כשחאים בפרסום כנ"ד לא שיק לומר הסר ממן עיקשותה זה וגוי' דבלא"ה הדבר מפורסם הוא. ועוד יש להתייר דזה נקרה דיעבד, דשעת הדחק כדייעבד דמי, ובנ"ד הו שועת הדחק כיון שהיא יכולה לעכבו שלא ישא אחרת (כלומר דכיוון דשעת הדחק כדייעבד דמי, הרי שמוטר לו לכתהילה לכונסה וחשייב כדייעבד).

והפסיקים דנו אם יש להתייר לב"ד לגיירה, ואמריהם ושנעבור אנחנו כבי"ד על איסורה זוטא ונגיירה, לב"ד כדי שלא ימשיך הוא לעבור על איסור חמור. ועוד דנו אם אין בגין כדי להחמיר את דין; בשביל שלאחר גיורה לא תשמור פתחי נידה, ויעבור על איסורי כרת DAO'.

זו"ל שוי"ת אחיעזר (ח"ג סימן כ): וגם אין לצורך להתייר איסורה זוטא כדי שלא לעבור ע"ה איסור חמור, וכך שאמרו בעירובין לב, וכמ"כ המהירוש"ם לצד בכה"ג וכמ"כ ג"כ בשווית מוהר"ח צאנז, וה"ג נאמר דעתנו בכתהילה אייסור דרבנן כדי שלא יעבור על אייסור דבא על הנכricht דעת"י נשואין הוי בפרהסיא ואסור מה"ת, דהא בנ"ד דיש לחוש בזה בודאי שלא תשמור פתחי נידה וטבילה וייה בועל נדה בכרת, ובנכricht אין אייסור נדה. ועיי' תוס' שבת דף ד' החילוקים בדיון אם אומרים חטא כדי שיזכה בחירך, ולפי החילוקים שם נמי יש לומר שלא שיקר בנ"ד אומרים לאדם חטא כדי שיזכה בחירך. וגם מוהר"ח צאנז בדיון הנתען מן האשא מסיק שאין מורים להתייר.

וכדבריו אלו כתוב בשווית בית שערים (ס" שסא): וגם מ"ש שרatoi להזדקק לגיירה כדי שלא יעבור תמיד על נשג'ז, הרי אין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה בחירך כדאמרנן שבת ד' אלא

לש"ש, שכאש עובר איזה ימים חזורים לסתום הרע, ו록 מתכוונים לכוסות על פחוותם וכיווץ, ומשא"כ במקומות אחרים מעולם לא היה שום הסכמה בדבר, אלא כל שעני הדין רואות כי יש אומדן דמוכח שמתכוונים לש"ש שפיר יכולם הב"ד לקבלם, וכך אשר מפורסם להדייה בהסכם הגאון מהרא"י קווק ז"ל שם שכ' וז"לומי שרווצה באמת להתדריך בקדושת ישראל שיבוא לעקו"ת ירושת"ו שיחקרו אחריו יפה בבני דין רבה [...] הרי להדייה שום שהסכימים עמהם לאסור במחוז ארגנטין, אך הפה שאסר הוא הפה שהתייר במחוז ירושת"ו. גם מדברי מהר"י צירلسהאן שם מבוי' כן כיעו"ש, גם האוסרים עצם מעולם לא כיוונו אלא על מחוז ארץם להוד, כאמור לمعיין בדבריהם. ע"כ.

אמנם גם מרן הרב קווק בתשובהו שם (בדבר מקבלי גרים שלא כדת וכשרה משומשאים מתכוונים לקיים מצות כלל), סייג את דבריו דقولם הם לחומרא, ודלא מכמה דיןינו בדורנו שרצו להתייר אשת איש גיורת אף בלא גט, משומש שלפי דעתם היה גיורה שלא כדין ז"ל: ועל כל הגיוריות שיש בהן כל הפסולין שמנה כת"ר במכתו שחייב להקל בהן ולהחישבן לגיוריות שנכנסו בכלל ישראל, פשות הדיניין להחמיר. ומ"מ לא נדון בהן להקל להוציאן מתחת בעלייהן בלא גט וכיו"ב, עד שיבורר עניין כל אחת מהן בפרט. ובודאי גם דעתך דמר והרבנים שמסכימים עמו ג"כ הכי אולא, שלא ניתי למנגע באיסורא, בפרט בדברים חמורים כאיסור א"א וכיו"ב, ע"כ.

אמנם בשו"ת אגרות משהaben העזר (ח"ג סימן ד) כתוב להקל במקום הצורך דלא להחשב אף בדיעבד את הגורות, ז"ל: הא וודאי לא קיבל המצוות כלל שזהו עיקר בהגרות, וגם שתהיה קבלת המצוות בפני ג' כשרים, דהא ראיינו שלא נזהר מאיסורי התורה והמצוות אפילו יומ אחד, שכן אף שאמר בפיו שמקבל מצות ברור שלא היה בלבו כן, וגם כפי שראוין שעזוב את אשתו ולקח נכנית.

ובתחליה כתוב הרב, דיש אולי לחוש לחומרא שמא בשעת קבלת המצוות בפיו לפני הב"ד קיבל

דוקא כשהגרות הייתה שלמה בקיום המצוות. אבל ככלא נתגיארו למגמי, דהינו שלא קיום המצוות ושמרתן, וגם הכוונה הייתה בלתי הוגנת, אז הם גרוועים מסתמ גרי ארויות דחשיב התם בבריתא, דaicא למ"ד דכלום גרים הם אלא שהם כוכותם. שלם"ד גרי ארויות הם נחשבים מן הדין כגויים לכל דבריהם, והיינו משומם דaicא תרתי; הגרות שלא לש"ש, וקיום מצות בשלימות ג"כ אין כאן דעתכ"פ עבדו ע"ז בשיתוף, כדאמר'י שם בתרי מקרא דואת אלהיהם היו עובדים.

ובלשן התוס' דחולין שם שלא נתגיארו למגמי, ומשמע דלאו דוקא ע"ז, אלא כל שלא מקיימים מצות, וגם המחשבה הייתה שלא כראוי, אז אין כאן גרות כלל. ולשון הרמב"ם והשוו"ע בס"י רס"ח בנתגיאר בשביל דבר "וחוששים לו עד שתתברר צדקות" מובואר, שאם רואין שאינו מתנהג בדת ישראל, והגרות הייתה בשwil איזה דבר, אין זו גרות גמורה.

ולא עוד, אלא שהמקבלים אותם הרי הם עובדים על לפניו עור ממנ"פ. דאם נאמר שאין גרותם גרות גם בדיעבד, הרי הם מכשילים את הרביבים... ואם באמת הם גרים, ובдиיעבד מתחייבים בכ"ה כתולח, הרי הם מכשילים אותם בזה שמחיבין אותם בעונשין של איסורי תורה שעובדים עליהם [...] ע"כ יפה עשו כת"ר ורבנן קדריש המחזקים את ידו, שגדרו גדר במדינתם שם הפרוץ מרובה, ורבו גיוריות כאלה שאינם לפנים שלא לקל גרים כלל.ומי שרווצה באמת להתדריך בקדושת ישראל, שייא לא לעקו"ת ירושת"ו, שיחקרו אחריו יפה בבני דין רבא, באופן שלא יהיה שום ממש פנים בדבר לקל כ"א אלה שנהייה בטוחים בהם שמתגיארים לש"ש ושישמרו לעשות את כל דברי התורה, אחר שיתחייבו בה בעברם בברית הש"ית ע"י הגרות ויכנסו באמת תחת כנפי השכינה, ע"כ.

ובשו"ת ישכיל עבדי (ח"ג יו"ד ס"י ט), ביאר דהן אמת כי בס' דבר שאל (ח"יד ס"י ב-) מלכים מדיניות לגדור גדר שלא לקבל גרים כאלה יuous"ב, וגם הגאון מהר"י צירلسהאן הנ"ל הסכים עמהם, אמן המיעין היטב עיניו יחזו כי כל ההסכנות שהובאו שמה, הם מהה רק במחוז ארוגנטינה, שהנסין הוכיח שם שאין מתכוונים